

Č í s l o 4 . 1 9 7 4

S E R A F Í N S K Y S V E T

Úvahy a zaujímavosti z františkánskeho sveta

O B S A H :

P. Heribald Wenke, OFM : Orientácia na evanjelium: Žiť jednoducho	2
Alexander Zwettler : Stalo sa ... Tri príklady zo života sv. Františka	4
- Modlitba mladých svetských františkánov k svojmu Otcovi	5
Stephanus : Všetci ju nazývali anjelom pokoja a lásky /750 rokov od smrti sv. Alžbety/	6
Úkon prijatia smrti z rúk Božích od bl. Jozefa Cafessa, terciára	10
Triduum k sv. Alžbete Uhorskej, patronke Tretieho rádu /17. novembra/	11
- Buď spokojný s málom	11
Na uzáver 800. ročného jubilea narodenia sv. Františka Tajomstvo mojej chudoby /Carlo Carretto/	12
Johannes Jørgensen : Vianoce Františka z Assisi	15
Kurt Wendelborn: František chcel...	16
Ján Pavol II. o starých ľudoch	16
Ako sv. František vyhrešil slovom a príkladom bratov, ktorí pripravili drahý obed na Vianoce	17
- Ako ja, osobne, pomôžem misijným krajinám ?	18
Britský princ Charles o slobode tlače	20
Z domova a zo zahraničia	21

P. Heribald Wenke, OFM

Orientácia na evanjelium : Ž I Ť J E D N O D U C H O .

V tomto roku prebieha na celom svete - medzi všetkými kresťanmi - rok sv. Františka z Assisi, svätého "Úbožiacika" - Poverella, ako ho volali jeho súčasníci, ale aj nasledujúce generácie, pre mimoriadne skromný spôsob života, ktorý vyústil až v askéze, s tým aj v obnove vtedajšej Cirkvi a spoločnosti.

Prečo sa k nemu vraciame aj dnes - v 20. storočí - v storočí rozvinutej vedy a techniky, v období nebývalých úspechov ľudského rozumu? Dnešný človek, túžiaci po plnosti života a po šťastí, nachádza v nom blízke myšlienky a názory, ktoré ho robia stále aktuálnym.

Spisovateľ Thomas Eliot vyslovil myšlienku :
 "Človek sa nemusí nachádzať vo väzenskej celi, aby pochopil, že stratil svoju slobodu. Jedného dňa pocítme - často vo chvíli osobnej porážky, nešťastia a opustenosti, niekedy aj uprostred úspechov a blahobytu - že sme väzni..."

A evanjelický teológ Moltmann hovorí :
 "Každý človek túži po radosť a šťastí. No na tomto svete nie je veľa smiechu. Smiať sa môže iba slobodný človek. No aj táto sloboda sa vytráca zo sveta..."

"Žiť jednoducho" - to je téma dnešného dňa. Ak sa zamyslíme nad výroky dvoch známych osobností o túžbe človeka po slobode, radosť a šťastí, uvedomíme si, že v dnešnom svete to človek nemá jednoducho. Stále sa presvedčame o tom, že náš život sa oproti minulosti stal veľmi zložitým, neprehľadným, často až skľučujúcim - na človeka pôsobí mnoho rozmanitých vplyvov a tlakov. Často máme aj pocit, že čím viac vecí máme - vlastnime, tým sme chudobnejší. Švajčiarsky básnik Kurt Marti to raz vyslovil takto : "Stratenejší ako márnopotratný stratený syn v biede sa cítil syn márnopotratného syna v blahobyte !"

Čo máme teda robiť ?

Sv. František nám svojím životom ukázal príklad, ktorý môžeme celkom stručne vysloviť dvoma slovami : Žiť jednoducho! No slovosled môžeme aj prehodit', rovnako ako prízvuk v tejto vete : Jednoducho žiť ! Sv. František bol človekom, ktorý dokázal zvládnuť obidva spôsoby chápania tejto myšlienky. Podstatou jeho životného poslania bola v tom, že sa z celého srdca a zo všetkých síl svojej duše sústredil na nasledovanie Krista - že sa snažil uskutočňovať v svojom živote Kristovo evanjelium. V pravidlách jeho reguly čítame : Bratia nemajú nadobudnúť nič pre svoje vlastníctvo... Ako pútnici a cudzinci, ktorí slúžia Pánovi na tomto svete v chudobe a pokore, majú si s dôverou pýtať almužnu a nech sa pri tom nehanbia, veď Pán sa kvôli nám znížil k chudobe... /Regula bullata, kap. 6/.

Ak túto vetu "Jednoducho žiť" vyslovíme s odlišným prízvukom na obidvoch slovách, získame aj dve odlišné tázavky - ká v životnom ideále sv. Františka:

1. Jednoducho žiť :

Sv. František mohol uskutočňovať tento ideál, lebo žil z veľkej dôvery, že Pán, ktorý sa pre nás stal chudobným, naplní jeho život bohatstvom pokladov, ktoré "nezožerú hrdza ani mole".

Bol presvedčený o tom, že človek dôverujúci Bohu môže sa zrieknúť ľudských príslubov a ubezpečení. Preto mohol jednoducho žiť - bez starostí o každodenný chlieb, bez strachu pred zajaťrajškom.

2. Jednoducho žiť :

To musel sv. František v čase, v ktorom verejne vystúpil so svojím misijným poslaním - v čase, ktorý mal toľko spoločných črt s dneškom!

Aj vtedy - v 13. storočí - dochádzalo k mohutným spoločenským zmenám a prevratom. Do popredia sa dostávala moc peniaží, a táto moc sa stávala časom viac nezávislou od moci cirkevnej alebo svetskej. Najmocnejším sa stával ten, kto mal v truhlici najviac penazí - a proti tejto moci postavil sv. František moc bezmocnosti /slabosti/ - moc chudoby, ktorá sa nedá zotročiť pozemským vlastníctvom - bohatstvom. /Ako príklad možno uviesť stretnutie sv. Františka s cisárom Friedrichom II. v nasledujúcej prílohe/.

Mohli by sme sa ocitnúť v pokušení - v porovnaní s dneškom - považovať sv. Františka za reformátora, kritika spoločenského života či dokonca za revolucionára. On týmto všetkým v skutočnosti aj bol, avšak v inom zmysle, ako mnohí dnešní zlepšovateľa sveta dneška. On nehovoril pred svetom veľké slová, ale konal, lebo pochopil, že ak chceme zmeniť svet, musíme začať sami u seba, človek musí začať v svojom vlastnom živote. Preto uňho nenachádzame - ako u iných - neznášateľnosť /intoleranciu/ s ich názormi, ak s nimi nesúhlasil, lebo on si nenamýšľal, že jeho cesta je jedine správna. Preto svoje názory nikomu ani nevnucoval, bratom ponechával možnosť dobrovoľného pripojenia sa k nemu. "Všetci bratia majú nosiť jednoduchý odev..., ale upozorňujem a varujem ich pred tým, aby neodsudzovali tých, ktorí nosia mäkký a pestrofarebný odev a požívajú vyberané jedlá a nápoje...". /R. bullata, kap. 2/.

Roger Schütz, prior evanjelického kláštora v Taizé vo Francúzku, o sv. Františkovi píše : " S prorockým pohľadom dokázal vystihnúť potreby svojej doby. Ale vyčkával s nedočkavou trpezlivosťou. A práve toto trpezlivé vyčkávanie prinieslo jedného dňa obnovu".

Táto trpezlivosť, táto tolerancia patrila k zásade jednoduchého života, ako ju chápal sv. František. On sa dokázal zrieknúť vonkajších efektov kvôli tomu podstatnému, a to bola láska k Bohu i bližnému, láska a obdiv k všetkému, čo Boh stvoril pre človeka - preto nazýval javy prírody bratmi a sestrami /spomen si len na jeho prekrásny spev-hymnu venovanú Slnku/, bola to hlboká vďačnosť nebeskému Otcovi za všetky dary Jeho Lásky, bola to i jeho skromnosť a znášateľnosť, ale aj jeho vnútorná sloboda, ktorá pramenila z vedomia, že je dieťaťom Božím...

A práve pre túto jeho dôveru v Božiu lásku a ochranu odmenil ho náš Pán viditeľnými znakmi utrpenia nášho Spasiteľa a po prekonaní životnej púte plnej utrpenia i vnútornej radosti prijal ho medzi svojich svätých...

Obracajme sa preto aj my s dôverou na nášho milého svätca, prosme ho o príhovor u nebeského Otca za nás a za celý svet a snažme sa aj my svojimi skromnými silami nasledovať ho v láske k Bohu, k bližným a k celému Božiemu svetu.

Alexander Z w e t t l e t

S t a l o s a

/Tri príklady zo života sv. Františka /

1. Posledná otázka : Zmysel ľudského života.

Sv. František z Assisi stretol raz m u r á r a , ktorý usilovne pracoval. Priateľsky ho pozdravil a dal sa s ním do rozhovoru. Čoskoro spomenuli aj prácu murára.

- Na čom tu tak usilovne pracujete, milý majster?
- Chystám si kamene, aby som mohol rýchlejšie pokračovať v práci.
- A načo celý den tak namáhavo pracujete?
- Aby som si zarobil peniaze.
- Načo chcete zarobiť peniaze?
- Nuž jednoducho preto, aby som si mal za čo kúpiť každodenný chlieb.
- A načo potrebujete každodenný chlieb?
- To je ale čudná otázka, ktorú m. tu kladiete: potrebujem ho predsa na to, aby som mohol ž i t !
- A n a č o v l a s t n e ž i j e t e ?

Vtedy prišiel tento jednoduchý človek do rozpakov, zamyslel sa a mlčal. V tej chvíli nemohol nájsť na túto otázku nijakú vhodnú odpoveď.

A č i t a k t o n e p o c h o d i a m n o h í z n á s ?

2. Duch viery .

Cisár F r i e d r i c h I I . /1194-1250/ z rodu Hohenstaufenovcov vyrástol na Sicílii pod vplyvom gréckych a arabských učiteľov a roku 1197 nastúpil na sicílsky trón ako nasledovník svojho otca /pod poručenstvom svojej matky a pápeža Inocenta III./ Tešil sa svojmu víťazstvu, že Sicília patrila pod nemeckú korunu ako dedičstvo po jeho otcovi a že mohol zraziť na kolena nepriateľskú šľachtu, že sa Saraceni po dlhoročnom nepriateľstve a bojoch o moc stali jeho služobníkmi a priateľmi.

Čoskoro sa chystal upevniť svoju moc v celom, predtým vnútorne rozharanom cisárstve a chcel uskutočniť sen svojich cisárskych predchodcov o svetovláde.

Tu jedného dňa zavítal do cisárskeho zámku mladého panovníka v prístavnom meste Bari sv. F r a n t i š e k . Cisár ho pozval k sebe, lebo dúfal, že mladému svätcovi zaimponuje n á ě h e r o u s v o j h o ě v o r a . Keď cisár spolu so sv. Františkom kráčali po širokých schodoch do zámku, sklánalo sa pred nimi na kolenná tritisíc saracénskych rytierov s fákľami a vytasenými mečmi. Vo veľkej sieni čakali na nich bohaté prestreté stoly, okolo ktorých sa už zhromaždili rytieri a baróni s kniežatami a dvornými dámami, ako aj predstavitelia cirkevnej hierarchie. Medzi hosťami sa ozvalo prekvapené šepkanie, keď cisár usačil po svojej pravici jednoducho oblečeného rehoľníka.

Prítomní začali čoskoro hŕdovať, hudobníci a speváci oslavovali cisára a jeho hostí. Iba sv. František sedel mlčky a zadumane, takže sa ho cisár po chvíli spýtal: Mních, o čom premýšľaš ?

- Cisárska výsosť, za šťastného považujem brata M a r s í l i a , lebo smie v tichosti lesa o b d i v o v a ť B o ž i u l á s k u k n á m .

Po chvíli sa cisár zasa spýtal : Mních, o čom uvažuješ?
 - Vaša Výsost, uvažujem o tom, aký šťastný je brat Aggeus, lebo sa smie starať v meste Cremona o malomobných.

Cisár sa zamyslel nad touto odpoveďou a keď slávnosť dostúpila na najvyšší vrchol, spýtal sa tretí raz : Naď čím dumáš, mních?
 - Vaša cisárska Výsost, rozmýšľam o tom, aký šťastný je brat Bernard, lebo sa smie starať o chudobnú vdovu a jej deťom rozprávať o našom Spasiteľovi...

Tu cisár pochopil, že nijaká pozemská slasť - žiadna rozkoš a nijaký prepych nedokáže oslniť mladého rehoľníka, očariť jeho zmysly. Vzdal sa teda boja a svätca prepustil v pokoji a priateľstve.

No tento rozhovor medzi cisárom a svätcom tajne vypočul jeden z Minnesängrov - cisárových spevákov . Patrila medzi obľúbencov cisára a získal od neho vavrínový veniec, no práve on sa rozhodol opustiť cisársky dvor a stal sa verným učeníkom sv. Františka, ktorý sa nedal v svojom duchu viery zlákať nijakou pozemskou nádherou...

3. Dôvera v Boha a spokojnosť .

Roku 1215 kráčali dvaja pútnici v skromnom odevu a bosí hornatým krajom Talianska. Bol to sv. František a brat Masseo, ktorí išli do Ríma navštíviť hroby sv. apoštolov Petra a Pavla. Boli už unavení, preto si po chvíli sadli, aby sa posilnili. Z kapsy vytiahli skromné jedlo, ktoré im darovali dobrí ľudia. Napili sa z prameňa čistej horskej vody. Tu zrazu sv. František radostne zajasal, takže sa ho brat Masseo začudovane spýtal, čo sa stalo.

- Pozri sa, môj milý, Otec nebeský sa postaral o všetko, čo potrebujeme : dobrí ľudia nám dali chlieb, čistý prameň nás osvieži vodou, ba ešte aj tento kamen, na ktorom oddechujeme, má vhodnú podobu... Skromnosť, milý brat Masseo, je najlepším receptom, ako dosiahne človek šťastie ...

- o -

Modlitba mladých svetských františkánov k svojmu Otcovi.

Svätý František, my mladí dneška chceme žiť jednoducho, skromne a priamo. Buď nám jasným vzorom. Ako pokorne, ako bezstarostne si kráčal svetom, Chudobný z Assisi, bosý, s jedným oblekom, bez peňazí a zásob jedla! Kto pochopil tak ako ty slová Písma o vtáčkoch nebies a ľaliach poľných? A ako vnútorne si miloval Krista, ako nezištne a útle si mal rád ľudí. Dni kázne na hore ožili znova, keď si ty prechádzal mestami a dedinami a ohlasoval Slovo Božie. Ozaj, stal si sa druhým Kristom svojou chudobou, láskou ku krížu, úctou k deťom človeka i k celej prírode a zvlášť svojimi svätými ranami.

Nauč nás pravému duchu Krista, pravý učeník Vykupiteľa. Vlej do nás svoju nadprirodzenú lásku k prírode, svoju plamennú horlivosť pri šírení Božieho kráľovstva, svoju radosť a skromnosť. Daj nám niečo zo svojej nádhernej úprimnosti a jednoduchosťi. Ukáž nám, aký bol Kristus, keď chodil po zemi, aby sme ho pochopili, nasledovali a prijali do seba. Amen.

- o -

S t e p h a n u s :

Všetci ju nazývali anjelom pokoja a lásky .

/Dňa 19. novembra 1982 uplynulo 750 rokov od smrti svätej Alžbety. Často ju nazývajú aj Alžbetou Uhorskou, lebo bola dcérou Ondreja II. a pochádzala z Uhorska. Jej úcta je rozšírená aj u nás na Slovensku a okrem iných kostolov aj krásny gotický dom v Košiciach je zasvätený jej/.

- Dievčatá, oblečte sa do najkrajších šiat, zoberte na seba zlaté šperky. Pôjdeme do kostole!

Kňažná Žofia išla na bohoslužbu. Bol sviatok Nanebovzatia Panny Márie. Má ju doprevadiť jej dcérka, aj nevesta Alžbeta.

Alžbeta mala ešte len desať rokov. Ako štvorročnú ju priviezli na zámok Wartburg v Durínsku a zasnúbili s Ľudovítom, jedenásťročným synom kniežata Hermana.

Vstúpili do chrámu. Zestali pred veľkým krížom. Alžbeta snala z hlavy svoju drahocennú korunku, položila ju na kľačadlo, pokľakla a sklonila hlavu až k zemi.

- Čo robíš? - nahnevane zašeptala kňažná. - Chceš, aby ťa všetci vysmievali? Chováš sa ako dedinčanka!

Alžbeta vstala.

- Milá pani, nemajte mi to za zlé. Veď tu je obraz môjho Boha a Kráľa, Ježiša Krista. A ja, úbohé stvorenie by som mala pred Ním stáť s perlami a drahokamami na hlave? Či by to nebol výsmech jeho trnovej koruny?

Kňažná sa odvrátila. Srdce Alžbety prenikol žiaľ. Klakla a modlila sa.

Po návrate do zánku kňažná pokračovala :

- Robíš hanbu celému kniežaciemu domu, - kričala na Alžbetu. Neobliekaš sa dôstojne. Kamarátiš sa s deťmi sluhov. Nie som s tebou spokojná. Tvoje chovanie je chovanie dedinčanky a nie kňažnej.

Dievčatko s plačom vybehlo z komnaty. Zabehla do svojej izby a stúlila sa do kúta. Dlho plakala. Nie prvýkrát to znáša. Kým žil knieža Herman, jej svokor, ten ju vždy bránil. Nedovolil, aby jej povedali krivé slovo. Jemu sa páčilo jej chovanie, aj jej nábožnosť. Ale knieža zomrel. Po ňom nastúpil jej budúci manžel, Ľudovít, ale on má teraz iba šesťnásť rokov a ona desať. Miesto neho spravuje krajinu jeho matka, kňažná Žofia.

- Ale Ľudovítovi sa páčim taká, aká som, - povedala a usmiala sa. Zgubdla na krivdu. Myslela na Ľudovíta. V jeho prítomnosti ani kňažná sa neodvážila na ňu kričať. U neho nájde ochranu.

A vybehla na dvor. Na dvore stretla starého sluhu. Podala mu drobné peniaze, ktoré mala pri sebe. Všetky peniaze, ktoré dostávala, delila chudobným.

Nezrieknem sa Alžbety ani za horu zlata

- Chcem sa s tebou, syn môj, porozprávať tu pred dvoranami, - povedala kňažná Žofia synovi Ľudovítovi.

Knieža Ľudovít mal šesťnásť rokov. Miloval a vážil si svoju matku.

- Hovorte, mame!

- Dohodli sme sa, - a posunkom ukázala na dvoranov, - že zrušíme tvoje zasnúbenie s Alžbetou. Ju pošleme alebo do kláštora, alebo ju vrátime jej otcovi. Povieme, že veno je primalé...
- A prečo, mama? - spýtal sa syn.
- Pretože Alžbeta nemá kniežacie spôsoby správania. Modila by sa lepšie za rehoľníčku ako za knažnú.
- Knieža, - začal jeden z dvoranov, - my ti pomôžeme vypočítat jej chyby : jednoduchosť, kamarátenie sa s deťmi sluhov a bedače, obliekanie sa nie podľa kniežacích spôsobov...
- Prestaňte, - prerušil dvorana Ľudovít.- Toto všetko ja viem. To nie sú Alžbetine chyby, to sú jej čnosti.
- Ale, synček, vyber si nevestu s väčším venom, - ozvala sa knažná. Ľudovít ukázal na kopček, čo sa vypínal oproti zámku.
- Keby som mal, zasnúbiac sa s inou pannou, väčšiu haldu zlata ako je tá hora, ani vtedy by som nenechal Alžbetu. Rýchlo vyšiel z komnaty. Ponáhlal sa stretnúť sa s Alžbetou.
- Ty si prišiel. Ó, ako sa teším, - poskakovala od radosti Alžbeta. Pohladkal ju po hlavičke.

Veľkolepá svadba Ľudovíta s Alžbetou

Prešli štyri roky. Ľudovíta pasovali slávnostne na rytiera. Mal dvadsať rokov, prevzal vládu a verejne vyhlásil, že svoju snúbenicu, Alžbetu, si berie za manželku. Ona mala vtedy štrnásť rokov.

Svadba bola veľkolepá. Alžbeta bola šťastná. Nastal koniec jej prenasledovaní. Ale v hluku svadobných zábav Alžbeta mala zlú predtuchu. A tajne utrela slzy, čo mimovoľne stekali jej po tvári.

Knieža Ľudovít XIV. bol hodný lásky Alžbety. Bol krásny a udatný muž, múdry, spravodlivý a dobrý. Ľudia ho mali radi. Bol ochrancom spravodlivosti a chudobných. Alžbeta stála všade pri ňom ako anjel pokoja a lásky.

Anjel lásky

Knieža Ľudovít dal úplnú slobodu Alžbete v konaní dobrých skutkov. Tešil sa, keď mohla pomáhať chudobným. K ľuďm bola láskavá. Nemocným posielala alebo sama odnášala výživnejšiu stravu. Osobitne pomáhala chudobným rodičkám. Nosila im stravu, šatôčky pre deti. A keď nestačili peniaze od manžela, predávala svoje drahé šaty a peniaze delila medzi chudobných.

V dome užívala iba tie veci, ktoré pochádzali z majetkov jej manžela.

- Ani raz neokúsím z toho, čo bolo získané potom národa, - povedala. Potom národa nazývala dane.

Hoci v tých časoch to nebolo zvykom, Alžbeta bola vždy po boku svojho manžela. Jedávala spolu s ním.

- Aspoň mojou prítomnosťou zamedzím neslušné reči rytierov pri stole, - povedala manželovi.

Sprevádzala manžela aj na krátkych cestách, bez ohľadu na počesie. A keď manžel odišiel na dlhšiu cestu, odkladala drahé šaty, šperky, obliekala sa do jednoduchých šiat a zotrvala v modlitbách. Ale keď začula, že prichádza milovaný manžel, rýchlo sa obliekla do šiat knažnej a ponáhlala sa mu naproti.

Vzorná matka

Alžbeta mala šesťnásť rokov, keď sa prvýkrát stala matkou. Porodila syna. Dali mu meno Herman.

Ku krstu niesla dieťa sama. Bola oblečená v jednoduchých šatách a išla bosá. Po krste položila synčeka na oltár a modlila sa :

- Pane Ježišu Kriste, Tebe i Matke Tvojej premilej, Panne Márii, obetujem tento úžasný plod môjho života. Bože, ty si najvyšší Pán i preláskavý Otec aj matky aj dieťaťa. Jediná vec, o ktorú sa osmeľujem Ťa prosiť je, aby si ráčil toto nemluvna prijať do zboru svojich služobníkov a aby si ho ráčil požehnať.

V nasledujúcom roku Alžbeta porodila dcérku Žofiu. A v ďalšom roku ešte jednu dcérku.

Vyprázdnila pokladňu a sklady

V roku 1225 v Durínsku nastal hlad. Ľudovít bol v Taliansku, Alžbeta spravovala krajinu celý rok. Vyprázdnila všetky sklady a zásobárne, ba vyprázdnila celú kniežaciu pokladnicu a rozdala penieze chudobným a biednym. Keď sa rozšírili choroby, otvárala nemocnice, sama opatrovala chorých, starala sa o vdovy a siroty. Hlad dosahoval vrcholu. Alžbeta predala všetky klenoty a drahocennosti zámku, aby pomohla hladujúcim.

Ľudovít sa vrátil z Talianska až nasledujúceho roku. Bol tam v službách cisára. Polia sa zazelenali, slubovali bohatú úrodu po roku hladu. Úradníci privítali knieža so žalobami :

- Kňažná vyprázdnila všetky sklady obilia, aj pokladňu.
- Len nechajte, nech robí moja Alžbeta všetko, čo sa jej páči. Veď tie milodary nás nezničia!

Tento prsteň bude pre teba znamením

V roku 1227 knieža Ľudovít na čele nemeckých križiakov odchádzal do Talianska na pomoc cisárovi. Spravovanie kniežatstva ponechal na mladšieho brata Henricha. Do jeho ochrany zveril aj manželku a deti.

Alžbeta nosila pod srdcom štvrté dieťa. Nedbajúc na svoje zdravie, vypravádzala svojho manžela až na hranicu kniežatstva.

Lúčili sa.

Ľudovít ukázal na svoj prsteň.

- Alžbeta, tento prsteň bude pre teba znamením alebo môjho života, alebo mojej smrti. Kto ti ho prinesie, tomu uver!

Ľudovít bol ďaleko v cudzine, keď Alžbeta porodila tretiu dcérku.

Minuli týždne. Jedného dňa pricválal do zámku jazdec. Podal Alžbete prsteň jej manžela.

- Postihnutý morom, zomrel oddaný do Božej vôle 11. septembra 1227 v Otrante. Rytieri sa mu zaprisahali, že jeho telo, pri návrate z ťaženia, prinesú a odovzdajú vám na pochovanie.

Alžbeta mala dvadsať rokov, keď ovdovela. Podišla ku kolíske a s láskou sa zadívala na dcérušku. Povzdychla si :

- Tvoj otec Ťa nevidel, ani už neuvidí.

Vyhнали ju zo zámku

Nástupným kniežatom sa mal stať syn Alžbety, Herman. Ale bratia jej manžela, Henrich a Konrád, vošli jedného dna do komnaty k Alžbete a surovo na nu skríkli :

- Ihneď sa ber zo zámku aj s deťmi!

Stará kňažná Žofia omdlievala, keď začula tie slová. Bránila úbohú vdovu. No nebolo pomoci. Henrich nezákonne prevzal kniežatstvo.

Bola zima. Henrich otvoril dvere a bezočivo zareval :

- Choď!

Z kolisky zobrala dieťa a vyšla. Na dvore už čakali dve slúžky. Jedna mala na rukách dcérku a druhá viedla za ruky štvorročného Hermana a trojročnú Žofku.

Zo zámku odchádzala cestičkou, ktorou denne chodila, nosiac jedlo nemocným a milodary chudobným. Išla sta žobráčka, nevediac, kde sa uchýliť.

Pod zámkom bolo mesto Eisenach. Bola dobroditeľkou tohto mesta. Ľudia sa dívali z okien, ako po ulici kráča Alžbeta s deťmi, ale ani jedny dvere sa neotvorili. Nové knieža pohrozilo, aby sa nik neopovážil prijať kňažnú do svojho domu.

Hladná a premrznutá vošla do hostinca. Ukázali jej, že prenocuje v chlieve. Keď s deťmi vošla do chlieva, prestala plakať. Do jej duše zostúpil pokoj.

- Zobrali mi všetko, čo som mala. Aj Spasiteľ, Pán neba i zeme, tiež nemal kde skloniť hlavu. Otče, nech sa stane so mnou a s mojimi deťmi tvoja vôľa!

Biskup Ekbert sa ujal Alžbety

Stará kňažná Žofia oboznámila tajne biskupa Ekberta o údele Alžbety. Ten hneď poslal voz pre nu a pre deti. Biskup bol jej ujko. Alžbeta bola opäť v teplej izbe, pri svojich deťoch. Raz jej biskup povedal :

- Som už starý, Alžbeta, môžem čochvíľa zomrieť. Na koho ťa zverím? Nemáš už nikoho z rodiny. Si mladá a krásna. Mohla by si sa vydať za niektoré knieža.

- Slúbila som Bohu i môjmu manželovi, že ak by som ovdovela, už sa viac nevydám. Radosti tohto sveta sú pominuteľné a ja si ich neželám. A čo sa týka protivienstiev od ľudí, spolieham sa naďalej na Božiu ochranu.

Alžbeta sa postarala o deti. Sedemročný syn Herman a jedna dcérka, zasnúbená brabantskému kniežatu, odišla na dvor tohto kniežata. Druhé dve dcérky odišli do kláštora.

Sama sa usadila v domčeku pri kláštore františkánov v Marburgu. Žila už iba Bohu. Nosila ode-v františkánok, chodila bosá a všetky svoje príjmy odovzdávala chudobným. Sama sa živila z ručných prác a žila iba na chlebe a ovoci.

Svet nechápal veľkosť tohto odriekania Alžbety. Nerozumel láske, ktorá naučila Alžbetu všetko pretrpieť pre Krista. Smiali sa jej, že taká mladá a pekná, žije takýmto životom.

Posledné roky života

Pri Marburgu založila nemocnicu. Odovzdala ju Františkánom a sama obsluhovala nemocných, prinášala im stravu a lieky, utešovala ich a nabádala k trpezlivosti, nábožnosti a k pokániu.

Jej otec, kráľ Ondrej II., sa neskoro dozvedel o nepriaznivom osude svojej dcéry. Ihneď vyslal poslov, aby ju priviedli na jeho dvor.

- Ja žijem v dobrovoľnej chudobe, otecko - odkázala. - A som omnoho šťastnejšia, ako ty na kráľovskom tróne.

Bola skutočne spokojná a šťastná. Na jej tvári nikto nevidel smútok. Radovala sa v Pánovi a jej čistá radosť odrážala sa na jej tvári.

Za jej veľkú lásku odmeňoval ju Boh mimoriadnymi milosťami. Jej modlitba bola silná. Uzdravovala chorých, získavala ľuďom milosť pokánie a vytrvalosti v dobrom. V jednom videní bola obznamená o svojom skorom odchode zo sveta.

Smrť spravodlivej a jej sláva

Na štvrtý deň po videní Alžbeta ochorela. Bola chorá štrnásť dní. Deň pred smrťou prijala Sviatosť Oltárnu. Celý deň sa iba modlila. Prehovorila až o polnoci.

- V túto hodinu sa narodil Ježiš Kristus, aby vykúpil a spasil svet. On spasí aj mňa.

- V túto hodinu vstal z mŕtvych a vyslobodil uväznené duše. On vyslobodí aj moju dušu z biedneho sveta.

A potom milo dodala :

- Ó, Mária presvätá, príď mi na pomoc! Blíži sa okamih, keď ma Boh pozýva...

Sklonila hlavu, akoby zaspávala.

Bol 19. november roku 1231. V ten deň mala dvadsaťštyri rokov.

Hrob Alžbety v kaplnke sv. Františka pri nemocnici v Marburgu sa stal čoskoro pútnickým miestom.

Už štvrtý rok po smrti Alžbety pápež Gregor IX. vyhlásil durínsku knažnú Alžbetu za svätú. Jej pamiatku Cirkev slávi 17. novembra.

- o -

Úkon prijatia smrti z rúk Božích
od blahosl. Jozefa Cafassa, terciára.

Veľký Bože, prijímam a skláňam sa pred výrokom smrti, ktorý si vyniesol nado mnou. V myslí si predstavujem svoje smrteľné lôžko a už teraz budím v sebe jasne a slávnostne tie pocity a myšlienky, s ktorými si prejem ukončiť svoj život. Keďže toto moje biedne telo bolo príčinou toľkých urážaní dobrotivého Boha, kajúcnosťou a sebazaprením chcem odčiniť spáchané krivdy voči Bohu. Čo sa týka času a okolnosti mojej smrti, prijímam podľa vzoru Božského Vykupiteľa všetko, čo mi nebeský Otec určí. Prijímam tú smrť, ktorá sa bude Bohu pozdávať najlepší pre mňa. Aby som splnil jeho vôľu, zaumienujem si prijať od Neho a pre Neho všetky bolesti, ktoré si bude priať, aby som vytrpel. Toto je moja pevná a jasná vôľa, s nou chcem žiť i umierať, keď mi to Boh určí. Toto svoje predsavzatie vkladám do rúk P. Márie, Anjela Strážcu, sv. Jozefa a svojich patrónov, ktorých všetkých chcem vzývať v hodinu smrti, keď nastane moja cesta do večnosti. Amen.

Trídium k sv. Alžbete Uhorskej, patrónke Tretieho rádu .
/17. novembra/.

1. Slávna patrónka naša, svätá Alžbeta, ktorá si už za detstva spájala svoje prvé slová v zbožné modlitby, prvé svoje skutky venovala dielam lásky a vydržala na ceste čnosti nepriek prudkému náporu sveta, prosíme ťa, vypros nám milosť, aby prvoradým predmetom našich myšlienok bol iba Boh a aby sme uprostred nepriazní sveta vytrvali v službe Pána.

- Otče náš, Zdravas, Sláva.

2. Slávna patrónka naša, svätá Alžbeta, ty si v Treťom ráde sv. Františka celé svoje úsilie venovala umŕtvovaniu tela, pod kráľovským šatom ukrývala si kajúce pásy, a nebolo pre teba väčšej potechy, ako obdarúvať chudobných a nešťastných; vypros nám milosť, prosíme ťa, aby sme zavrhlí svetské rozkoše, umŕtvovali svoje telo a žili odpútaní od vecí tohto sveta.

- Otče náš, Zdravas, Sláva.

3. Slávna patrónka naša, svätá Alžbeta, teba Boh práve zato, že ťa miloval, podrobil ťa ťažkým skúškam smrťou tvojho manžela i stratou pozemského majetku a prinútil ťa takto žobrať si živobytie pre seba i pre svoje útle dievky, čo všetko si zniesla s hrdinskou trpezlivosťou, ba ešte si prosila odpustenie od Boha pre svojich úhlavných nepriateľov; prosíme ťa vrúcne, vypros nám od Pána milosť, aby sme trpezlivo odpustili z celého srdca všetkým, ktorí nás urážajú a aby sme napokon po živote, prežitom v láske Ježiša Krista, došli do večného života a tam sa s tebou stretli pred trónom Božím. Amen.

- Otče náš, Zdravas, Sláva.

- o -

Buď spokojný s málom .

Odborníci od reklamy sú prešibaní chlapíci. Vyznajú sa v tom, ako v nás vyčariť túžobné želanie a posilniť nás v domienke, že vtedy budeme šťastní a spokojní, keď uspokojíme všetky svoje želania. A my vždy znovu naletíme na to, ako keby sme nevedeli, že splnené želanie rodi dve nové, alebo - ako tvýjadruje Wilhelm Busch: "Jedno splnené želanie dostane hneď mladé". Už v Biblii čítame o smutných skúsenostiach, ktoré mal Kohelet v tejto veci.

Hovoril som sám k sebe: "Hor'sa, chcem to skúsiť s radostou!" a "Mej sa dobre!"... Nič zo všetkého, čo si žiadali moje oči, som im neodoprel, nezabránil som svojmu srdcu nijakú radosť.

Tu som sa obrátil ku všetkým svojim dielam, ktoré urobili moje ruky a k námahe, s akou som sa natrápil, aby som ich urobil. A pozrime sa, všetko bolo blud a poľovačka za vetrom. Nič nie je prospešné pod slnkom". /Kazateľ 2/.

Mudrci nám hovoria, že nie uspokojením, ale miernením svojich želaní dosiahneme spokojnosť. Kresťansky vyjadrené: musíme svoje želania zamerať na to, čo je podstatné, napokon na to, čo od nás osobne žiada Boh, takže to chceme celou silou a súhlasíme s tým, čo Boh s nami zamýšľa.

"Čím viac žiadaš od života - hovorí Hermann Stehr - tým viac sa ti bude odopierať. Približuj sa k nemu so skromnosťou verného sluhu a obdarí ťa prebohato ako kráľ."

- o -

Na uzáver osemstoročného jubilea narodenia svätého Františka
TAJOMSTVO MOJEJ CHUDOBY.

Svätý František z Assisi sa narodil pred 800 rokmi /1182/. Osemstoročné jubileum narodenia je jedinečnou príležitosťou zamyslieť sa nad odkazom tohto veľkého svätca.

František Assiský je dejinnou postavou, čo imponuje predstave a túžbam ešte aj moderného človeka. V jednoduchosťi a opravdivosti odкрýva zmysel ľudskej existencie.

Pre Františka je typická cnosť chudoby, ktorá zdobila jeho život ako vzácna perla. Ako bohatý syn obchodníka sa zriekol všetkého: peňazí, bohatstva, moci a kariéry - za tým účelom, aby získal vnútornú slobodu a mohol sa darovať iným.

Tajomstvu Františkovej chudoby venoval uchvacujúce pasáže známy autor duchovnej literatúry, Carlo Carretto, vo svojej knižke "Io Francesco" /Ja, František/. Ako ukazuje sám titul knihy, Carretto si zvolil literárne spracovanie, v ktorom ponecháva úlohu líčiť námet hlavnej postavy slovesného diela, čiže svätému Františkovi. Všimnime si teda, čo nám chce František porozprávať o svojej chudobe; v čom tkvie jej tajomstvo.

x

"Križ v San Damiano mi odkryl niečo nesmierne dôležité, čo som nechcel nikdy zabudnúť a čo mi po celý život ukazovalo cestu.

Chudoba nespočíva v tom, že budem pomáhať chudobným, ale v tom, že som sám chudobný.

Pomáhať chudobným je prejavom lásky k blížnemu, ale stať sa chudobným je niečo celkom iné.

Ježiš bol chudobný.

Ja, František, chcel som byť tiež chudobný.

Čo to vlastne znamená, začal som chápať, keď som sa zahľadeli na chudobných a na Pána Ježiša. Byť chudobný znamená nemať nič alebo takmer nič: nijaké peniaze, nijaké záruky, rovnako ako ich nemajú ani chudobní, ani Kristus. No toto nie je ešte všetko. Je to iba vonkajší viditeľný znak chudoby.

Opravdivá chudoba ide na koreň vecí a týka sa ducha. Pán Ježiš predsa povedal: - Blahoslavení chudobní duchom, lebo im patrí nebeské kráľovstvo!-

Ako ma uchvacovali tie slová! Ako som sa len usiloval zdôvodniť si ich!

Blahoslavení chudobní duchom.

Znamená to sзда, že všetci chudobní nie sú rovnakí? Chcel tým Pán Ježiš povedať, že treba rozlišovať medzi chudobnými duchom a ostatnými chudobnými..., jednoducho chudobnými?

Vskutku. Keď som myslel na chudobných, čo som stretol v živote, najmä v poslednom čase, uvedomil som si, že jestvujú chudobní, výslovne chudobní, čo sú naozaj veľmi smutní, často zatrpknutí, a teda vôbec nie blažení.

No na druhej strane si celkom dobre spomínam, že boli aj blažení chudobní, t.j. chudobní, čo ich ozdobovala chudoba ako pekný oblek.

Chudobní, čo verili v Božiu prozreteľnosť a vždy žili v Božej prítomnosti.

-bovoba isvolica...
-ana...
Chudobni, čo dokázali milovať napriek veľkým súženiam, trpezlivo znášajúc životné skúšky a preukazujúc mocné rozhodnutie a pevnú nádej v úzkostiach.

-Chudobni, čo boli blažení, pretože mohli denne dosvedčovať, že ich osud je v Božích rukách a že sa Boh o nich stará ako o nebeské vtáctvo, ktoré nemá nijaké zásobárne.

Toto všetko ma mocne zasiahlo.

Bol to veľkolepý pocit, keď som mohol sebe i druhým dosvedčovať, že Boh sám osebe stačí a že nemusím mať o nič starosť, ale žiť ako poľné Palie, čo sa nenamáhajú, ani neprádú. A predsa ani Salamún v celej svojej nádhere nepol tak zaodetý ako jedna z nich.

Celkom ma o-pantala myšlienka, že sám Boh živí, oblieka človeka a stará sa onho a nijaká moc na svete ma nemožla presvedčiť o opaku. Pokladal som priam za nedostatok dôvery v Pána, keby som si bol odložil zopár grošov, zariadil si komoru, alebo kúpil dom.

Nie že by som požadoval takýto spôsob života od všetkých ľudí, tobôž nie od môjho otca. Vedel som totiž veľmi dobre, že by to bolo nemožné, pretože štátne zriadenie má iné zákony, čo držia život ľudí pohromade a ľudia majú okrem toho rozličné povolania...

Zvoliť si chudobu neznamena však vyvolať si sociálnu, politickú voľbu, ale čisto mystickú.

Keď som ja, František, zachytil evanjelióvú výzvu, necítil som sa povolaný organizovať v Assisi politickú moc.

-Viedla ma láska, pobádalo ma evanjelium bez toho, aby som poburoval ľudí proti bohatým, alebo sa hádal s bohatými a pestoval voči nim triednu nenávisť, keď zostávali pri svojom bohatstve.

Ani som nevravel chudobným: - Podte, treba nám bojovať za uplatnenie našich nárokov, za zvýšenie plátov! - Skôr neopák: - Sme blahoslavení, aj keď nás utláčajú, prenasledujú a zabíjajú. - Evanjelium ma naučilo vážiť si viac tajomstvo človeka ako sa zasadzovať za jeho práva a povinnosti.

Nastúpil som teda cestu evanjelia. Chudoba znamenala pre mňa oslobodenie, a to skutočné oslobodenie, čiže slobodu srdca. Chudoba mi bola prostriedkom a popudom ako sa vymaniť z meštiackeho zmysľania, ktoré nechýba v nijakej epoche, budujúc na egoizme, pýche, žiadostivosti, modloslužbe a otrockej závislosti.

Dala by sa o tom spievať dlhá pieseň. /.../

No ešte mi bolo treba priučiť sa aj niečomu inému, a tak mi Boh priviedol do cesty malomocného.

Pri pohľade na malomocného vždy sa ma zmocňovala hrôza. Odháňal som od seba už samu myšlienku, že by mi raz malomocný mohol prísť do cesty.

Teraz mi však ide oproti jeden, a cesta bola taká úzka, že sa nedalo vyhnúť, iba sa otočiť a ísť späť.

Bol by som to celkom rád urobil, ale v tej chvíli mi prišiel na myseľ kríž v San Damiano, ktorý mi bránil ísť na útek. A tak som zostal nehybne stáť uprostred cesty.

Malomocný v otrhaných handrách pomaly prišiel ku mne. Vystrel proti mne poviezané ruky a uprel na mňa svoj pohľad, plný bolestnej pokory. Javil sa môjmu zraku ako Ukrižovaný v San Damiano a zdalo sa mi, že hľadia na mňa tie isté oči.

Čo sa potom ďalej odohralo, prišlo celkom spontánne. Priakročil som k malomocnému a pobožkal som ho na tvár. On začal plakať a ja s ním. Vytiahol som všetko, čo som mal a daroval som mu to.

No nebolo to vlastne nič v porovnaní s tým, čo som je od neho dostal, čo som zažil v oných chvíľach a v onom bozku. Dotkol som sa totiž nádherných šiat tej, - pani chudoby - s ktorou som sa chcel navždy zasnúbiť.

V očiach malomocného sa odzrkadľovalo tajomstvo vtelenia Božieho Slova, ktoré sa zaedelo do rúcha chudoby. Teraz som už poznal moju nevestu a zalúbil som si v nej to, čo sám Boh miluje : chudobu človeka.

Pani chudoba, ktorú som odkryl v malomocnom, predstavovala chudobu celého sveta a solidaritu so všetkým, čo je nepatrné, slabé a trpiace. Božie milosrdenstvo najviac upiera svoj zrak práve na chudobu.

Hľa, pani chudoba !

Jej pokorná tvár je tvárou všetkých chudobných, čo som dakedy v živote postretol a čo sa zahľadeli na mňa s nevidanou miernosťou a jemnosťou. Ich oči sa zarosili slzami, ktoré sa trblietali ako perly a skrývali tajomstvo, čo spoznáva iba málo ľudí. Ich unavené údy prenikla žiara svetla, a preto boli naozaj čisti a hodní objat Krista. Ich vôňa odrážala vôňu neviditeľných vecí, ktoré nevábia človeka na zlé túžby, ale ho podnecujú k obetavej láske.

Doteraz som si myslel, že chudoba je kliatbou v živote človeka, strašným omylom stvorenia, istým druhom Božej zábudlivosti, neopísateľným chaosom, čo zasahuje ľudí a spôsobuje im utrpenie.

Teraz však pozerám na vec celkom inak.

Kliatba totiž nespočinula na chudobe, lež na bohatstve, moci a roztopešnosti, ktoré zatvrdzujú a otravujú ľudské srdcia.

Chudoba nebola teda omylom stvorenia, skôr naopak, poslednou písanou stránkou stvorenia, azda najdôležitejšou, aby ľudia odkryli tajomstvo, ktoré by ich pobádalo hľadať Boha a celkom sa oddať obetavej láske.

Chudoba neznamena Bohom zabudnutého človeka, lež je účinným prostriedkom preniknúť do ľudského srdca a zasaď don lásku a čistu vieru.

Nie je ona ani chaosom, do ktorého ľudia zapadli, aby potom bedákali a preklínali deň svojho narodenia. Nie. Chudoba je materinské lono, v ktorom ľudstvo dorastá pre Božie kráľovstvo.

Od tejto chvíle som už viac nepochyboval o vznešených prednostiach chudoby: zaujímala popredné miesto v Božom poriadku, bola vysokou školou opravdivej lásky, mocnou silou, čo nabáda k milosrdenstvu, uľahčeným prístupom k Bohu a spoľahlivou cestou na ukončenie pozemskej púte.

Vyvolil som si pani chudobu za nevestu a čoskoro nato som sa úplne zbavil strachu. Nastúpil som tak cestu pravej slobody."

Preložil Š. Vragaš pre Slovenské hlasy z Ríma.

- o -

Zaumiň si, že každý deň vykonáš niečo, na čo nemáš chuť a čoskoro ti nebude povinnosť na ťarchu. /M. Twain/

Nik sa nestal nemŕtelným svojou lenivosťou. /Franklin/

Johannes Jørgensen

VIANOCE FRANTIŠKA Z ASSISI .

Od svojej púti do Svätej zeme a od svojej návštevy v Betleheme František si neobyčajne zamiloval Vianoce. Jedného roka pripadla oslava vianoc na piatok a brat Morico presvedčil bratov, že sa preto na Božie narodenie nesmie jesť mäso. "Ak je vianočné Božie narodenie, nie je piatok!" odpovedal mu František. František často hovorieval: "Keby som poznal cisára, poprosil by som ho, aby bolo nariadené v tento deň hádzať vtáčkom zrno, hlavne našim bratom škovránkom, a aby každý, kto má v chlieve nejaký dobytok, musel mu dať z lásky k Ježiškovi narodenému v jasliach, dobré krmivo. A bohatí by museli v ten deň pohostiť chudobných!"

V roku 1223 však František sám oslávil vianoce spôsobom, aký svet dovtedy nevidel. V Grecciu mal priateľa a priaznivca, Giovanniho Vellitu; tento jemu a jeho bratom daroval v blízkosti mesta lesnatú skalu, aby sa tam usadili. František teraz zavolał tohto muža do Fonte Colomba a povedal mu: "Chcel by som raz sláviť s tebou vianoce. Počuj, ako si to predstavujeme. V lese blízko kláštora nájdješ jaskynu, do ktorej postavíš jedličky a seno. Tiež vôl a osol tam musí byť, ako v Betleheme. Chcem raz náležite osláviť príchod Božieho Syna na zem a na vlastné oči vidieť, ako úbohý a chudobný strádal pre nás."

Giovanni Vellita zariadil všetko podľa prania Františkovo a na Štedrý deň k poľnočnej prišli bratia z Fonte Colomba a tiež obyvatelia zo širokého okolia tam prichádzali. Všetci niesli horiace pochodne a okolo jasličiek stáli bratia so sviečkami, takže pod tmavou oblohou dubov bolo odrazu jasno ako za bieleho dňa. Nad jasličkami bola potom slúženia ako na oltári svätá omša; aby božské Dieťa k nim prišlo v podobe chleba a vína, ako i v Betleheme bolo telesne a videlne prítomné. Ba Giovannimu Vellitovi sa skutočne chvíľu zdalo, že v jasličkách vidí ležať skutočné dieťa, akoby spiace alebo mŕtve. Potom brat František pristúpil k dieťaťu, láskavo ho vzal do náručia a dieťa sa prebudilo, usmialo sa na Františka a drobnými ručičkami hladkalo Františkovu zarastnutú tvár a hrubú, sivú reverendu. Giovanniho tento pohľad nijako neudivil. Hoci Ježiš bol v mnohých srdciach mŕtvy alebo aspon spal, avšak brat František svojimi slovami a svojim príkladom prebudil božské dieťa k životu alebo ho aspon vzkriesil z mdlôb.

Keď sa odspievalo evanjelium, vystúpil František v oblečení diakona. "Z hĺboka vzdychajúc, podlomený veľkou zbožnosťou, preniknutý zázračnou radosťou, stál tento Boží svätec pri jasličkách", hovorí Tomáš z Celana. "Jeho hlas, jeho silný hlas, jeho nežný hlas, jeho jasný a zvonivý hlas pobádal všetkých, aby sa snažili dosiahnuť najvyššie hodnoty".

Brat František zhromaždeným kázal o Ježiškovi. Slovom, prechýpajúcimi slasťou, rozprával o chudobnom kráľovi, ktorý sa v tú noc narodil a ktorým je Pán Ježiš v Dávidovom meste. Zakeždým, keď chcel vysloviť Ježišovo meno, premohla ho láska, plápolajúca v jeho srdci a František ho miesto toho nazval betlehemským dieťaťom. Slovo Betlehem z jeho úst znelo ako zvuk, ktorý vydáva ovečka, keď bečí. A keď vyslovoval meno Ježiš, jazykom si prešiel po perách, ako keby chcel vychutnať sladkosť, ktorú na nich toto meno zanechalo, keď cez ne prechádzalo. Táto posvätná vigília sa skončila až neskoro v noci a kdeкто sa vracal domov so srdcom naplneným radosťou.

"Neskoršie bolo miesto, kde stály jasličky, zasvätené Pánovi ako svätostánok a na mieste jasličiek bol postavený oltár na česť nášho svätého otca Františka, takže tam, kde kedysi nemá tvár jedla z jasličiek seno, prijímajú teraz ľudia na spásu svojej duše a svojho tela tichého baránka, Pána nášho Ježiša Krista, ktorý v nevýslovnej láske vylial svoju krv za život tohto sveta a ktorý s Otcom a Duchom svätým vo večnej božskej sláve žije a kraluje na veky vekov. Amen. "

/Z českého vydania, 1945/

- o -

František chcel v malých skutkoch svojho života znázorniť tajomstvo Vtelenia a vykúpenia. V hlbokej vďačnosti sa skláňal pred sotva pochopiteľným zázrakom, že večný Syn Boží, majúci podiel na Otcovom majestáte, opustil nebeský príbytok, súc poslušný Otcovej vôle, a vzal na seba našu úbohú ľudskú existenciu, áno, že si zvolil podľa pozemských merítok život v čo najväčšom ponížení, v úplnej chudobe, že sa pripodobnil malomocným. Tu názorne videl Božie zmilovanie, Božiu starostlivosť o našu spásu, Božie poníženie z lásky k nám. Tak sa Kristus stal naším bratom. Zatiaľčo je neprístupné svetlo večného Boha sotva pochopiteľné ľuďom, Kristus s nami rozprával našou rečou, zrozumiteľnou všetkým. Okrem toho nám svojim životom ukázal, že cesta, ktorú Boh určil na spasenie, je pre nás ľudí uskutočniteľná.

U Františka zaujal teda toto miesto ten, ktorý tróni na výsosti, ktorý sa na vianoce urobil rovný nám. Preto sú mu vianoce sviatkom všetkých sviatkov, dnom, kedy začalo naše spasenie. V ten den sa majú všetci radovať a robiť dobre všetkým tvorom z vďačnosti k Vtelenému. Pretože prežívaná radosť vedie ku vďačnosti, František navrhol, aby každý, kto má hovadzi dobytok alebo oslov, zvlášť dobre ich nakrmil senom a krmivom, aby nasypal všetkým vtákom a hlavne aby nasýtil chudobných ...

František bol nazvaný svätcom vtelenia a častejšie sa poukázalo na to, že Vtelenie má pre Františka väčší význam ako kríž. Presnejšie by sme to však museli vyjadriť tak, že vtelenie a ukrižovanie vidí ako jeden celok, pokiaľ je vtelenie počiatkom nášho vykúpenia a ukrižovanie najposlednejším vyvrcholením cesty sebaobetovania.

Kurt Wendelborn, 1977

- o -

"Keď sa spoločnosť dá viesť iba meradlami spotreby a výkonnosti, keď rozdeľuje ľudí na činných a nečinných, pričom posledných pokladá za občanov druhej triedy, ktorých ponecháva ich opustenosti, takáto spoločnosť sa nemôže nazývať naozaj civilizovaná. Keď rodina nechce mať v dome malé deti a starých rodičov, to znamená osoby, ku ktorým ju viažu krvné zväzky, a tak jedných ako aj druhých zanedbáva nejakým spôsobom, taká rodina si nezaslúži názov spoločensťvo lásky. "

Prítomnosť starých vo vlastnej rodine je dnes veľmi dôležitá na udržanie väčšej živosti a účinnosti tejto základnej bunky Cirkvi a občianskej spoločnosti. "

Ján Pavol II. o starých ľuďoch.

Ako sv. František vyhrešil slovom a príkladom bratov, ktorí pripravili drahý obed na Vianoce.

Raz prišiel jeden minister bratov k blaženému Františkovi, aby s ním oslávil slávnosť Narodenia Pána v kláštore v Rieti. Bratia preto pripravili o niečo lepšiu a slávnostnejšiu obed. Na biele prikrývky dali sklenené nádobie. Blažený František prišiel z cely na obed a videl, ako sú stoly pekne upravené. Ihneď šiel nabok, priniesol si palicu a klobúk jedného žobráka, ktorý v ten deň prišiel. Pošepkal jednému bratovi, aby s ním vyšiel z kláštora bez toho, aby to bratia spozorovali. Ten zostal stáť pri bráne, zatiaľ čo sa bratia schádzali do jedálne. Blažený František určil, aby ho nečakali, keď niekedy nepríde včas. Keď chvíľu postál vonku, zaklopal na bránu a jeho druh mu hneď otvoril. So zamazaným klobúkom na chrbáte a s palicou v ruke vstúpil do dverí jedálne ako chudobný cudzinec a zvolal: "Pre lásku Božiu, dajte almužnu tomuto chudobnému a pocestnému, ktorý je chorý".

Minister a ostatní bratia ho hneď spoznali. Minister mu odpovedal: "Brat, my sme tiež chudobní, je nás mnoho a spotrebujeme všetkú almužnu, ktorú dostaneme. Ale pre lásku Pána, ktorého si menoval, vstúp medzi nás a my ti dáme z almužien, ktoré nám dal Pán". A keď vstúpil a zastal pred stolmi bratov, minister mu podal misku, z ktorej jedol a krajček chleba. A František to pokorne prijal, posadil sa pri piecke pred bratmi na zem, zatiaľ čo oni zasadli k stolom. Povzdychol si a povedal bratom: "Keď som videl bohatý a nákladne pripravený stôl, pomyslel som si, že to nie je stôl pre chudobných bratov, ktorí chodia denne žobrať. Nám, najdrahší, lepšie sluší nasledovať príklad Kristovej pokory a chudoby ako ostatným, pretože sme boli na to povolani a toto sme tiež slúbili pred Bohom a ľuďmi. Preto až teraz sa mi zdá, že sedím ako Menší brat. Sviatky Pána a svätých sa lepšie uctia nedostatkom a chudobou, pre ktorú svätí dosiahli nebo, ako nádherou a nadbytkom, ktoré vzdialujú dušu od neba.

Po týchto slovách vystúpila na bratov červen hanby, pretože museli uznať, že hovorí čistou pravdu. A mnohí z nich začali usedavo plakať, keď ho videli, ako sedí na zemi; spoznali, že túži sväto a úprimne ich napraviť a poučiť. Nabádal bratov, aby jedli pokorne a počestne, aby mali upravené stoly a tak sa z toho mohli poučiť i svetskí ľudia.

Každý chudák, ktorí bol bratmi pozvaný, mohol s nimi sedieť ako rovný s rovným a nemusel sedieť na zemi a oni na vyvýšenom mieste.

/Zrkadlo dokonalosti rehoľného života Menšieho brata, 20/.

- o -

"Jestnújú kultúry, ktoré prejavujú zvláštnu úctu a veľkú lásku voči starým ľuďom. Nielenže ich nevyklučujú z rodiny a nepokladajú ich za neužitočné bremeno, ale ponechávajú ich zaradených do rodinného života, v ktorom starí aj naďalej zastávajú činnú a zodpovednú úlohu, aj keď pritom musia rešpektovať nezávislosť novej rodiny. Starý človek v takomto rodinnom spoložití má predovšetkým cenné poslanie svedka minulosti a inšpirátora múdrosti pre mladých a pre budúcnosť."

"Veľkosť civilizácie sa meria podľa pozornosti, ktorú vie venovať starým osobám, aby sa mohli viac, a to aj činne, zapojiť do spoločnosti ako jej členovia".

Ján Pavol II. o starých ľuďoch.

- o -

AKO JA , OSOBNĚ , POMOŽEM MISIJNÝM KRAJINÁM ?

Priemerný európan si predstavuje Indiu ako tropickú krajinu s prepychovými palácmi maharadžov. Málokto však vie o tom, že väčšina obyvateľov tejto krajiny žije v núdzi a hlade.

Do polovice 17. storočia existovalo v krajine kvitnúce remeslo, rozvinuté bolo roľníctvo a začínajúci priemysel mohol konkurovať i európskemu. Kríza nastala po invázii Angličanov. Čoraz častejšie sa začali objavovať hladové epidémie. A dedičstvom kolonializmu zostalo zastaralé poľnohospodárstvo a málo rozvinutý priemysel.

India je krajina, ktorá by mohla uživiť svojich obyvateľov. Použitím progresívnych metód obrábania, hnojenia, techniky a odrôd rýže s vysokým výnosom, bolo by možné zbierať úrodu dvakrát do roka po 100 q/ha. Obrábanie pôdy však je zastaralé, vyžaduje zavlažovanie polí a investície, ktoré sú pre maloroľníka nedostupné. Pretrváva zvyklosť z koloniálneho obdobia, že každé lepšie práce sa vysoko zdanujú. Preto sa nemožno diviť, že v súčasnosti polia poskytujú iba 14 - 16 q/ha, asi toľko, ako v stredovekom Japonsku.

V Európe za príčinu hladu označujú "posvätné kravy". V skutočnosti sa v Indii dobytok využíva ekonomickejšie ako v Európe. Indické kravy ťažko pracujú, často hynú od hladu, ako ich majitelia. Používajú ich pri oraní, ako záprah do vozov, pri zavlažovaní, lisovaní oleja a šťavy z cukrovej trstiny. Prítom poskytujú veľmi málo mlieka. Pretože sa uctieva, nemožno ich zabíjať. Keď už nevládu pracovať, vlastníci ich vyhánajú na ulicu. Ale využijú sa aj po smrti: koža, mäso, kosti zo zdochnutej kravy sú zužitkované.

Hlad je veľký. Keď vychudnutému bedárovi ubudne síl, uloží sa tam, kde predtým stál: na ulicu. Je odkázaný na pomalé zomieranie. Telo sa pokryje ranami a vredmi. Každý pohyb spôsobuje veľké bolesti. Jedinou šancou týchto úbožiacov sú misionárky. Táto pomoc však nezasiahne všetkých. Prvá pomoc, ktorú poskytujú misionárky, je pomývanie ich tela, odstránenie parazitov z pokožky, ošetrenie rán a vredov. Mnohí sú pohryzení od potkanov, proti ktorým sa nevládu brániť. Misionárky v bedárovi vidia Krista: Bol som hladný, nahý, chorý, nemal som strechu nad hlavou...

Misionárky sa stotožňujú s biednymi, medzi ktorými žijú. Žijú veľmi skromne, stravujú sa ako pacienti. Sestry organizujú pomoc i malomocným. V Indii ich je na 3 milióny.

Okrem týchto prác vedú školy pre najbiednejších. Učia ich hlavne čítať, písať a najjednoduchšie počty. Deti nemajú ani najzákladnejšie školské pomôcky, ako zošity, ceruzky, perá a podobne. Preto používajú čierne tabule, na ktoré píšu kriedou.

Práca a starostlivosť o týchto bedárov v širokom rozsahu je možná iba vďaka darom od ľudí, túžiacich sa podeliť so svojimi dobrami s najbiednejšími. Každý, i ten najmenší, najskromnejší dar má v týchto podmienkach nedoziernú hodnotu, o to väčšiu, ak pochádza z **b r a t s k é h o d e l e n i a s a a o d r i e k a n i a .** Netrápme sa, že nemôžeme pomôcť všetkým. Kristus predsa najviac ohodnotil haliere biednej vdovy, celý jej majetok, ktorý vhodila do chrámovej pokladnice.

Medzi darmi z celého sveta, nachádzajú sa i baličky z našej vlasti. Kristus k šíreniu lásky nepoužíva iba knazov a rehoľníkov, ale každého človeka, ktorý sa túži nazývať Jeho učeníkom. Preto každý z nás si musí nájsť cestu, na ktorej poslúži Kristovi skrze službu blíznym, tým, ktorí potrebujú našu lásku, našu starostlivosť i náš chlieb. Chorí na tejto pomoci sa môžu zúčastniť **m o d l i t b a - m i a o b e t o v a n í m** vlastného utrpenia.

Aké veci možno odosielať z ČSSR ?

1. Riad, lyžičky a príbory z umelej hmoty.
2. Hrnčeky a poháriky na pitie z umelej hmoty.
3. Polievkové lyžičky z hliníka.
4. Obväzy, rýchloobväzy, náplast, vatú, alpa-krém /návod na použitie preložiť do angličtiny/.
5. Látky z umelých vlákien dĺžky dva metre. Najlepšie kvetinové vzory, farebné.
6. Nite, ihly, krajčírskete metre, zubné kefky a pasty.
7. Zošity, ceruzky, prepisovačky s náhradnými náplňami, fixky, pastelky, vodové farby, štetce, gumy, struhátka, pravítka, trojuholníky, omalovánky, nože-rybičky, hrebienky, žiletky, filatelistické známky v listoch zvlášť po sto kusov.
8. Vreckovky, papierové vreckovky, obrúsky, pohľadnice kvetov a zvierat.
9. Hračky všetkého druhu, napr. bábiky, autíčka, nafukovacie hračky, baloníky. Neposielať hračky s militaristickými námietkami!
10. V tomto bode uvedené veci posielajú iba do Holandska, kde sa predávajú a za peniaze sa podporujú misie :
krojované bábiky, ľudové umelecké predmety, gramoplatne /fóklór a vážna hudba/ albumy a knihy s farebnými reprodukciami obrázkov v západných jazykoch, poštové známky, pohľadnice s motívami kvetov a zvierat.

Ako balíčky odosielať ?

1. Veci : - vložiť do primerane veľkej krabice napr. od topánok, väčších bombonier a pod., pridať lístok s adresou odosielača,
- obsah balíčka vložiť predtým do igelitového sáčku /cesta trvá niekoľko mesiacov; igelitový sáčok zabranuje znehodnoteniu tovaru pôsobením nadmernej morskej vlhkosti/,
- všetko zabaliť do bieleho baliaceho papiera,
- previazat špagátom
- napísať adresu : odosielača do ľavého horného rohu a túto prečiarknúť,
adresa do pravého dolného rohu.
2. Na pošte: - zdarma vyzdať colnú deklaráciu a túto vyplniť /počet jednotlivých kusov tovaru a ich cena v Kčs/
- vyplniť poštový lístok /ak chceme poslať doporučené/. Odovzdať pri listovej priehradke.

P O Z O R : Balíčky nesmú presahovať celkovú váhu 1 kg a celkovú cenu 200.- Kčs, aby sa mohli podať na hociktovej pošte v ČSSR. Balíky nad uvedenú váhu, avšak tiež do 200.- Kčs, možno podať iba na colnici!

Poštovné do Indie pri váhe balíčka do 1 kg činí 32,40 Kčs.

Niektoré adresy, na ktoré možno zasielať balíčky :

1. Mother Teresa
54 A Lower Circular Road
CALCUTTA 700016
INDIA | <ol style="list-style-type: none"> 2. Sr. Walentyna Czernik
Auxilium Convent
Raiwod, Lonavla 410 401
Pune Distr.
INDIA |
|---|---|

3. Sr. Anandlata
 Helpers of Mary
 Shraddha Vihar
 ANDRERI, BOMBAY - 58
 I N D I A

4. Social Welfare Centre
 Sr. Baptista SSpS
 Road No. 12 - NANDANAGAR
 INDORA - 452 003
 M.P. I N D I A

5. P. Juraj Vojenčiak
 FLORES N.T.T.
 Post RUTENG
 I N D O N E S I A

6. Jacques Tuinder
 Henegouwenlaan 35
 1966 - Heemskerk
 N E D E R L A N D /Holandsko/

- o -

Britský princ Charles o slobode tlače .

Na bankete z príležitosti stého výročia Tlačo-vého klubu prehovril princ Charles o slobode tlače. Filozofická hĺbka jeho prejavu zarazila novinárov natoľko, že i liberálna britská tlač považovala za vhodné ho cenzúrovať. Princ Charles postavil totiž náboženskú vieru nad všetky iné hodnoty, čo je pre verejnosť v dnešnej spoločnosti, i západnej, postoj neobyčajne nemoderný. Mimo iného Waleský princ povedal :

"Boj, ktorý dnes prebieha v totalitárnych štátoch, nie je v skutočnosti bojom politickým, ale náboženským, i keď to nie je vždy jasné tým, ktorí sa ho zúčastňujú. Solženicyn hovorí, že sú to práve kresťania, ktorí v ZSSR predstavujú politickú silu, lebo oberajú totalitný systém o jeho základ".

V závere svojho prejavu povedal :

"... i keby sme snáď mali mnoho iných starostí v tejto krajine, i keby bolo v našej spoločnosti mnoho chýb, nerovností, nedostatok príležitosti viesť uspokojivý život pre určitú vrstvu nášho ľudu, nekonečné ekonomické neistoty a tak ďalej, mali by sme sa pokúsiť vyhnúť sa za každú cenu strate viery svojej - alebo tomu, aby nám bola vzatá. Akokoľvek očividné sú nevýhody našej "slobodnej" spoločnosti - a sú ľudia, ktorí si môžu kludne myslieť, že je to niekedy iluzórne - stále prevažujú výhody. Jedna z najdôležitejších je tá, že m y n e ž i j e m e v totalitnom štáte, kde ktosi alebo strana nám hovorí, čo si máme myslieť. Môže si slobodne rozhodnúť, či si zostaneme vedomí svojej vlastnej totožnosti, alebo sa sústreďíme iba na to vonkajšie - a v tom prípade zväčšíme nebezpečenstvo, že nás premôže to, čo sa nedá nazvať ináč ako zlo. Verím, že naša ochrana závisí na mystickej sile, ktorej sa od nepamati hovorí Boh a ktorej vzťah k človekovi, zdá sa, závisí na vzťahu človeka k jeho vnútornému hlasu. Dovoľujem si povedať, že to tiež závisí na slobode tlače, ktorá si je sústavne vedomá svojho životne dôležitého, zodpovedného a neobyčajne silného hlasu."

Prevzaté z "Informace o cirkvi", č. 6/82, str. 16.

- o -

Ján Pavol II. postavil mladým pred oči ako vzor sv. Františka, ktorý s Kristovým evanjeliom šíril pokoj a radosť. S láskou slúžil bezbranným a chudobným. František získal pokoj s Bohom, sám so sebou, s bratmi, ba s každým človekom. Iba z takéhoto diela a spravodlivosti vyrastie budova mieru.

Ján Pavol II. z príležitosti pastoračnej návštevy v Padove dňa 12.septembra 1982 tridsaťtisícovému zhromaždeniu mladých.

- o -

Ľudia stratia všetko, čo zanechajú po sebe: zoberú si so sebou iba mzdu za lásku a almužny, ktoré dali. /Sv. František z Assisi/.

Z DOMOVA A ZO ZAHRANIČIA

V čísle 1 "Serafínskeho sveta" sme Vás informovali a uviedli úplné znenie rozsudku v trestnej záležitosti Jozefa Bártu a MUDr. Ladislava Trojana, ktorým bolo vyslovené prepádnutie vecí, uvedených vo výroku rozsudku a p. Bártovi udelený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, neskoršie znížený na 12 mesiacov. V čísle 2 sme informovali z "Frankfurter Rundschau" vo výňatkoch o skvelej obhajobe otca Bártu pred súdom. Dôsledok tohto permanentného prenasledovania zo strany ŠtB a štátnych úradov sa dostavil v neradostnej správe :

Oznamujeme všem bratrím a sestrám, príbuzným, přátelům a známym, že dne 9. prosince 1982 prošel smrtí do věčného života

P. J a n B a p t. J o s e f B Á R T A O F M

Zemřel náhle ve věku 61 let.

S vírou ve shledání u Boha budeme přítomni Nejsvětější oběti a pohřebním obřadům v arciděkanském chrámu sv. Antonína v Liberci.

V PÁTĚK DNE 17. PROSINCE 1982 V 15.00 HODIN

Po obřadech bude tělo uloženo na hřbitově v Liberci-Ruprechticích.

Za rodinu : bratr

Za duchovní rodinu : bratři a sestry

- o -

O m i s i o n á r s k e j č i n n o s t i sv. Františka a františkánov na celom svete sa konalo v Assisi medzinárodné sympóziu, ktorého sa zúčastnili i laici. V súčasnosti pôsobí v Afrike 1413 františkánov, z toho 466 domorodých, v Ázii a Oceánii 2701, z toho 1722 domáceho pôvodu a v Latinskej Amerike 5929, z toho 4255 domorodých.

- o -

Dňa 3. októbra 1982 Ján Pavol II. vyhlásil sa blahorečeného františkána Salvatora Lilla /1853-1895/, Taliana, umučeného pre vieru v tureckom Arménsku, so siedmimi laickými spolupracovníkmi, ktorí boli tiež blahorečení.

- o -

Skupina bruselských kresťanov organizovala na počesť sv. Františka mierový pochod až do Assisi, čiastočne peši a čiastku vlakom. Akcia začala 26. septembra a skončila 4. oktobra. Nemá ani športový, ani turistický charakter. Účastníci tu majú príležitosť k modlitbe a počúvaniu Františkovmu posolstvu ľuďom dnešných čias.

- o -

Tohtoročné oslavy ména Márie prebiehali pod heslom Jána Pavla II. "Totus tuus". Hnutie, známe pod menom "Kampan za uzmiernenie vo svete pomocou ruženca", založené r. 1947 františkánom Petrom Pavlíčkom, organizovalo veľkú púť, na ktorej niekoľkotisíc účastníkov rozjímalo o mierovej výzve sv. Otca z Fatimy.

- o -

V Mozambiku pôsobí už 35 rokov nizozemský misionár P. Cools. T.č. vydal pre tamojších kresťanov Nový zákon v kisenskom jazyku, ktorý sa používa v povodí Zambezi. Kapucín Leon Innamorato pripravil preklad Nového zákona v jazyku Akarungo.

- o -

Udalosti vo Veľkom Krtíši a v Dolných Plachtin-ciach
v dňoch 6. - 11. októbra 1982 .

Dňa 6.10. 1982, v stredu, zahájili orgány ŠtB vo Veľkom Krtíši vyšetrovanie detí a mládeže, ktorá sa zúčastňuje katolíckych bohoslužieb.

V stredu, 6. 10. 1982 to boli tri deti - Katarína Tóthová, Milota Notová a Anička Šurková - žiačky 4. triedy ZŠ vo Veľkom Krtíši, ktoré z vyučovania vypýtal riaditeľ školy a zaviedol do riaditeľne, kde ich čakal vyšetrovateľ ŠtB s. Hošala. Pri vyšetrovaní bola prítomná aj jedna učiteľka. Deti boli vypočúvané osobitne a upozornené, že nesmú klamať. Predložili im fotografie zo slavnosti prvého sv. prijímania z roku 1981 vo Veľkom Krtíši, na ktorých mali identifikovať rodičov detí a iné osoby na fotografii. Otázky sa týkali správcu fary v Dolných Plachtin-ciach a Veľkom Krtíši, kedy ich učí náboženstvo, čo im rozpráva, čo ich učí spievať, kto hrá na gitare, na akom papieri im prináša piesne alebo či sú napísané v spevníku atď. Po skončení vypočúvania dal vyšetrovateľ p o d p í s a ť deťom dvojmo zápisnicu. Deti nevedia, čo v nej bolo napísané. Jedno z dievčat, Milota Notová, nechcela na otázky odpovedať a ani podpísať zápisnicu. Pri odchode vyšetrovateľovi zakričala: "A just budem choďit do kostola!" Deti prišli domov so správou, ktorou im pohrozil vyšetrovateľ: že ich vyhodie zo školy.

7.10. 1982, vo štvrtok ráno, dvaja rodičia sa osobne išli sťažovať riaditeľovi školy na vyšetrovanie detí v ich neprítomnosti. Riaditeľ im nechcel ukázať ani zápisnicu, lebo ju nemal a údajne ani nevedel, čo v nej bolo napísané. Deti z vyučovania vyzdvihol na príkaz člena ŠtB. Do celej veci nebol ináč zaangažovaný.

V ten istý deň, 7.10. 1982 vo štvrtok, si z vyučovania vyzdvihli aj študentku III. ročníka gymnázia vo Veľkom Krtíši, Máriu Šimúnovú z Dolných Plachtiniec. Asi dve hodiny ju vypočúval s. Hošala. Pýtal sa na spev v kostole, či hrá na gitaru, kedy je mládežnícka omša, či vie, akého majú správcu farnosti a čo si myslí, prečo je už na šiestom mieste a pod., s vyhrážkami, že sa nemusí dostať na vysokú školu. Na koniec vypočúvaná podpísala zápisnicu.

V piatok 8.10. ten istý vyšetrovateľ predpoludním navštívil aj 17-ročnú Ľubicu Lackovú na jej pracovisku v obchode s potravinami v Obeckove. Vypočúval ju v sklade. Nakoľko nechcela nič vypovedať, ani zápisnicu podpísať, ústne ju predvolal na poobedie do svojej kancelárie vo Veľkom Krtíši. Vyšetrovaná predvolanie ignorovala, na čo bola znova ústne a cez tretiu osobu pozvaná na pondelok 11.10., kedy sa tak isto na výsluch nedostavila.

V ten istý deň, v piatok 8.10. bola v katolíckom kostole vo Veľkom Krtíši o 17 hodine sv. omša, zameraná najmä na deti. Po sv. omši ostalo asi tridsať detí aj s rodičmi v kostole na prípravu prvého sv. prijímania. Deti sa pripravujú iba v kostole, nakoľko ani v tomto roku škola nepovolila vyučovanie náboženstva na škole, hoci rodičia v úradnom termíne prihlásili asi 30 detí. Prihlášky boli poslané doporučené, lebo osobne ich neprijímali. Všetci rodičia, ktorí prihlásili deti na vyučovanie, dostali po termíne odpoveď rovnakého obsahu: "Pre neúplnosť Vašej prihlášky ju neberieme do úvahy".

Asi o 18 nočine do kostola vstúpil s. Kukučka - cirkevný tajomník a s. Hošala. Keď vzápätí chcel knaz prepustiť deti domov, Hošala predstúpil pred oltár a s. Kukučkovi prikázal strážiť

vchod do kostola a nikoho nepustiť von. S. Hošala okríkol detí, aby sa nikto nepohol z miesta a aby mu každý nadiktoval svoje meno. Na správanie príslušníka ŠtB v kostole sa ohradil správca farnosti a deti opätovne vyzval, aby odišli domov. Hošala pribehol k dverám kostola a nikoho nechcel pustiť von, na čo sa ohradili aj prítomná rodičia. Rodičov, ktorí sa ohlásali, chcel legitimovať a trochu - aj so správcom fary Juliusom Prachárom - chcel okamžite brať so sebou, čo nariadil príslušníkovi ŠtB stojacemu pred kostolom. Hošala ale na arogancii a surovosti hneď povolil, akonáhle ho rodičia upozornili, že je evidentne pod vplyvom alkoholu, a jeden z rodičov ho požiadal, aby mu nadiktoval číslo slúžobného preukazu, čo on odmietol urobiť. Väčšina detí - šokované a s plačom - odišla domov s rodičmi. Debata s ostatnými rodičmi a s príslušníkmi ŠtB a so s. Kukučkom pred kostolom sa pretiahla asi do 19,30 hod. Medzitým k ohnivo debatujúcemu hlúčku okolo troch vyšetrovateľov jednotlivo začali prichádzať aj ďalší obyvatelia Veľkého Krtíša - rodičia detí, ktoré už stihli vec oznámiť doma po príchode z kostola. Podobne aj zalarmovaní veriaci z Dolných Plachtiniec. Ku koncu s. Hošala žiadal správu farnosti, aby všetkých rodičov ukludnil a na celú vec zabudol, ako keby sa nebola stala. Rodičom prisľúbil, že ak riaditelia dvoch ZŠ vo Veľkom Krtíši porušili pri prihlasovaní na náboženstvo smernice, sám proti nim zaháji trestné stíhanie a vyučovanie náboženstva na škole vybaví. Poslední z miesta incidentu odchádzali rozhorčení rodičia aj s niekoľkými deťmi.

Po piatočnom incidente sa vyšetrovanie pravdepodobne neskončilo. V pondelok, 11.10.1982, si z domu na pracovisko znovu pozvali dvaja príslušníci ŠtB obyvateľa Dolných Plachtiniec, p. Turčániho, od ktorého chceli vedieť, či ho miestny správca farnosti nenahováral vystúpiť zo strany, chodiť do kostola a zapísať si deti na vyučovanie náboženstva.

Udalosti potvrdzujú všetci očití svedkovia z Veľkého Krtíša a Dolných Plachtiniec, prítomní najmä pri piatočnom incidente orgánov ŠtB vo Veľkom Krtíši v rímskokatolíckom kostole.

V Dolných Plachtinciach dňa 11. októbra 1982.

- o -

Neprežívame Vianoce, ak nedarujeme tiež lásku. Láska sa však nemeria cenou darčiekov. Láska znamená odovzdávanie Božej dobroty, aby druhý človek žil.

- o -

Útoky chránia našu vieru pred zhrdzavením . /B. Marshall/

- o -

Všetko, čo nám priniesol tento rok, radosť i bolesť, Boh poslal do nášho života, aby rozmnožil lásku, našu lásku k Bohu a k ľuďom. Ďakujeme mu za to !

- o -

Nový rok sa podarí do tej miery, ako sa dáme do služby Kristovi. K tomuto cieľu musí smerovať i naše "novoročné predsavzatie". Ináč slúži iba ako utvrdzovanie seba.

- o -

Ak zanedbáš dnes jednu povinnosť, zajtra sa ti vráti so siedmimi inými.

- o -

S T E O D P O Č Ů V A N Í ?

Často nás strašia: Vieme o vás všetko. S našou technikou máme pod dohľadom každý váš krok, každé vaše slovo!

Naši vyšetровatelia sú, ako obvykle, nepresní a preháňajú. Prvé to nie je ich technika - socialistické štáty sú v oblasti elektroniky a hlavne miniaturizácie 5 až 8 rokov za najvyspelejšími kapitalistickými štátmi. A aj keď Ministerstvo vnútra nie je pri pridelo vaní devíz na nákup elektronických prístrojov zo Západu takmer obmedzované (pre nákup liekov alebo lekárskej elektroniky nie je štátna pokladňa ani zďaleka taká štedrá) - ani vyspelá kapitalistická technika, ani armáda fyzlov a ich civilných donášačov nezmôže všetko. Ako ukazuje prax, vedia z toho, čo by vedieť chceli, len zlomok.

Na druhej strane bolo by nesprávne a veľmi nebezpečné ich podceňovať. Moderná elektronika naozaj dokáže veľa a môže často nepríjemne prekvapiť. Ak však vieme čo majú a môžu dokázať, aj my vieme zvážiť čo je rozumné, čo si môžeme dovoliť a čomu sa vyhnúť, či ako sa vyhnúť, pretože existuje mnoho jednoduchých receptov a dobrých rád, rešpektovanie ktorých môže podstatne znížiť účinnosť elektronického dozoru.

V tomto krátkom texte sa pokúsime podať stručný a všeobecne prístupný prehľad hlavných techník, ktoré sú používané pri tajnom sledovaní, popíšeme základné prístroje, prístupné na špecializovanom západnom trhu spolu s ich parametrami a možnosťami a navrhujeme niektoré opatrenia, ktoré môžu zmierniť dôsledky tejto nevitanej starostlivosti o našu osobu. Pri niektorých zariadeniach uvedieme približnú cenu (v tuzexových korunách - 1976) na svetových trhoch. Iste to prispeje k demaskovaniu tajných rozpočtov Ministerstva vnútra a nepochybne posilní zdravú seba dôveru našich priateľov, keď sa dozvedia, koľko do nich Ministerstvo vnútra investuje. Úvodom treba ešte poznamenať, že technický pokrok v oblasti štátnej bezpečnosti napreduje hádam najrýchlejšie (dnes už je technicky možné oddeliť ľudský hlas od inej zvukovej kulisy - dúfajme, že zatiaľ len na Západe) a že najdôležitejšia informácia, ktorú môže tento text poskytnúť, je tá, že dnes môže byť každý perfektne odpočúvaný a sledovaný. Záleží to na dôležitosti, ktorú komukoľvek z nás prisúdia pracovníci štátnej bezpečnosti.

Odpočúvanie telefónov

Hoci je odpočúvanie telefónnych rozhovorov v ČSSR trestné (§§ 239-240 Trestného zákona ho trestajú až dvoma rokmi väzenia), Ministerstvo vnútra organizuje bez trestne odpočúvanie telefónnych rozhovorov mnohých bývalých politických prominentov (a pravdepodobne aj prominentov súčasných). Počet odpočúvaných telefónov je však verejnou zveľičovaný. Problémom nie je odpočúvanie zorganizovať - problém je mať dostatok magnetofónov a pracovníkov, ktorí by boli schopní nahrať rozhovory vypočuť, analyzovať a vyhodnotiť. Počet odpočúvaných telefónov v Prahe sa dá odhadnúť na niekoľko stovák, spolu s odpočúvaním zastupiteľských úradov, novinárov a iných podozrivých cudzincov len ťažko presiahne číslo 1000.

Organizácia odposluchu telefónov je v Československu mimoriadne jednoduchá. Každá obvodná telefónna ústredňa má vyhradenú miestnosť, cez ktorú prechádza časť liniek. Do tejto miestnosti však nemajú prístup civilní zamestnanci spojov. Prevedenie ktorejkoľvek linky do tejto miestnosti nie je technický problém, rovnako ako nie je problém pripojenie magnetofónu, ktorý sa automaticky zapína iba na dobu rozhovoru. Magnetofón môže byť tiež vybavený zariadením, ktoré automaticky zazna-

mená aj volané číslo (tento takzvaný dekóder stojí na západnom trhu okolo 4000 TK).

Odpočúvať telefóny možno aj bez prístupu do telefónnych centrál - táto technika je používanějšía na Západe, kde sú tajné služby pod väčšou kontrolou a sú viac obmedzované. Pre tento účel slúži napríklad "stetoskop", ktorý môže byť priložený kdekolvek k telefónnemu vedeniu a ktorý indukčne sníma telefónne rozhovory, zapisuje ich alebo vysielajú. Použitie "stetoskopu" nezanecháva žiadne stopy. V najjednoduchšej verzii stojí také zariadenie okolo 600 TK.

Existuje niekoľko ďalších možností a prístrojov: mikrofónna alebo slúchadlová vložka môže byť v telefónnom prístroji vymenená za vzhľadom rovnakú, avšak s odlišnou funkciou. Do modifikovanej vložky môže byť namontovaná vysielajúčka, ktorá je napájaná z vlastnej batérie (s životnosťou až 120 hodín), alebo z telefónnej siete. Táto vysielajúčka prenáša telefónny rozhovor alebo rozhovor z miestnosti pri zavesenom slúchadle až do vzdialenosti 250 metrov, kde môže byť odpočúvaný alebo zaznamenaný na magnetofónový pásik. Montáž alebo výmena vložky trvá necelú minútu. Pokiaľ má zariadenie vlastný zdroj, nemožno ho zistiť ani meraním elektrického prúdu v telefónnej sieti pri zvesenom slúchadle. Cena výmenných vložiek sa pohybuje medzi 600-1000 TK.

Podobné zariadenia možno ďalej modifikovať: vysielajúčku v slúchadle, ktorá slúži k odpočúvaniu do vzdialenosti 10 m od prístroja možno zapínať a vypínať na diaľku pomocou zvláštného kódovacieho zariadenia pri vytočení účastníkovho čísla. Možno tiež organizovať také odpočúvanie v miestnosti, ktoré sa zapína cez automatické medzinárodné ústredne (ovšem pri cene zariadenia vyše 10 000 TK).

Sú však aj nenáročnejšie riešenia. Jednoduchou zmenou zapojenia telefónneho prístroja zostáva mikrofón zapojený aj po zavesení slúchadla do vidlice a rozhovory v miestnosti sú zaznamenávané v ústredni.

Treba podotknúť, že na odpočúvanie miestnosti možno použiť každý telefónny prístroj. Cez zvončekové vedenie, ktoré zostáva zapojené aj po zavesení slúchadla, možno v ústredni s použitím filtrov a zosilňovača odpočúvať rozhovory v miestnosti. Citlivosť tejto metódy a kvalita reprodukcie reči je však podstatne nižšia ako pri použití vyššie opísaných špeciálnych zariadení. Je však najjednoduchšia a hlavne v Československu nie je spojená so žiadnym rizikom, preto sa dá predpokladať, že je aj najpoužívanejšia. Proti tomuto druhu odpočúvania je stopercentnou ochranou vytiahnutie telefónnej šnúry zo zásuvky.

Z uvedeného vyplýva, že v Československu, kde je celá telefónna sieť k dispozícii Ministerstvu vnútra, nepredstavuje odpočúvanie telefónu alebo použitie telefónu k odpočúvaniu rozhovorov v miestnosti žiadny problém.

Ako sa brániť

Popis techník odpočúvania už naznačuje aj spôsob ochrany. Uvedieme niekoľko praktických rád:

1. Dôležité rozhovory, o ktorých obsah by mal váš vyšetrovateľ zvláštny záujem, veďte radšej z automatu, z bytu "nezávadného" priateľa (to v krajnom prípade), alebo z pošty.

2. Pretože služba pri magnetofónoch, vysielackách a batériách nie je a ani nemôže byť permanentná, je dobré aktívne prispievať k jej vyčerpaniu. Vytočte napríklad číslo "čo dnes navariť", "predpoveď počasia" alebo "programy kín" a nechajte hodinu hovoriť. Môžete si byť istý tým, že príslušný pracovník bude po štrnástich dňoch s veľkou radosťou počúvať, aké bolo počasie, alebo čo mala jeho manželka pred štrnástimi dňami navariť. Keď máte podozrenie, že telefón je upravený k odpočúvaniu miestnosti, nechávajte vedľa neho zapnuté tranzistorové rádio, naladené na stanicu Hviezda.
3. Ako preventívne opatrenie odporúčame nenápadnú výmenu svojho telefónneho prístroja za priateľov alebo babičkin alebo niektorého príbuzného. Počet typov telefónnych prístrojov je v ČSSR obmedzený - iste nebude ťažké nájsť niekoho, čo má rovnaký typ. Tiež možno vymeniť slúchadlovú a mikrofónnu vložku. Montáž môže urobiť ktokoľvek rukou.
4. Úplne účinným opatrením je vytiahnutie šnúry zo zásuvky alebo prenesenie prístroja do inej miestnosti. Nechajte si v byte namontovať niekoľko zásuviek - telefónna správa je povinná ich na požiadanie za malý poplatok inštalovať.
5. Pre tých, čo sa vyznajú v technike: telefón určený k odpočúvaniu možno zistiť takto: nechajte v miestnosti s telefónnym prístrojom zapnutý rádioprijímač a skúste zmerať prúd v telefónnom vedení - napríklad pri vchode do bytu. (Pravdepodobnosť inštalácie vložky s vysielackou je u nás malá - vyžaduje totiž častú výmenu a teda opakované návštevy bytov. Naša polícia vzhľadom k iným možnostiam to nepotrebuje.)

Odpočúvanie miestností

Organizácia odpočúvania v budovách a miestnostiach bez telefónu dnes už tiež nie je problémom. Ako ukazuje skúsenosť, používa dosiaľ čs. štátna bezpečnosť v niektorých prípadoch zastaralú techniku prevrtávania múrov či stropov a inštaláciu citlivých mikrofónov spojených priamo s magnetofónom alebo vysielackou a napojených na elektrickú sieť. Zdá sa však, že v takýchto prípadoch ide o súčasť komplexného pôsobenia na psychiku vybraných osôb. Podobné zariadenia boli nainštalované v bytoch spisovateľa V. Havla (1968), fyzika dr. Janoucha (1969) a sociologa R. Battěka (1975). V jednom prípade bola k nezamaskovanému zariadeniu pripevnená tabuľka so štátnym znakom a textom "Štátna nivelácia, poškodenie sa trestá".

Väčšinou však treba sledovanú miestnosť raz alebo viackrát navštíviť a inštalovať takzvanú "plošticu". Technické parametre a kamufláž takých miniatúrnych mikrofónov a vysielaciek - "ploštíc", sú rôzne. Môžu byť autonómne - s vlastnými batériami - t.j. nezávislé na elektrickej sieti. V tomto prípade je ich životnosť obmedzená. Môžu byť permanentné, keď sa napoja na elektrickú sieť. Možno ich zapínať a vypínať na diaľku.

Najmenšia "ploštica" na západnom trhu má priemer 9 mm, výšku 15 mm a váži 6 gramov. Je schopná zachytiť rozhovor zo vzdialenosti až 10 m a prenášať ho rádiom do vzdialenosti 100 m. Batéria vystačí na 12 hodín prenosu. Takáto hračka nie je lacná - predáva sa za 1500 TK.

• Väčšina variantov takéhoto zariadenia je menšia ako krabička zápaliek. Niektoré vysielacky, vybavené supercitlivými mikrofónmi môžu prenášať rozhovory z miestnosti až do vzdialenosti 3 km. Batérie zaisťujú životnosť do 100 hodín. Niektoré "ploštice" eliminujú náhodné šumy

a hluk a zabezpečujú veľmi kvalitný prenos. Ich cena sa pohybuje od 500 do 1000 TK. "Ploštice" sú často rôzne zamaskované. Ako plniace pero, hodinky, popolník, zapalovač - vonkajšiu kamufláž však môžu veľmi ľahko vykonať špecializované laboratória Ministerstva vnútra či jeho 8. správy, nemá preto zmysel sa ňou zvlášť zaoberať.

Výhodnejšia je inštalácia "ploštice", napájanej z elektrickej siete, pretože má neobmedzenú životnosť a k inštalácii stačí jedna návšteva bytu. Toto zariadenie môže byť umiestnené v blízkosti elektrického vedenia a môže byť objavené pri starostlivej prehliadke. To je jeho nevýhoda. K dočasnému zneškodneniu stačí vypnúť hlavný vypínač el. siete v byte. Západné firmy ponúkajú rôzne úpravy: v elektrickej rozvodovke, v nesvietiacej žiarovke, v malej krabičke v televíznom alebo rozhlasovom prijímači.

Súčasná elektronika ponúka aj také možnosti odpočúvania, kde netreba sledovaný byt vôbec navštíviť. Je to napríklad elektronický stetoskop, ktorý sa priloží k múru stropu či podlahe sledovaného bytu; môže až 12 000 krát zosilniť akustické signály z bytu, zapisovať ich na magnetofónovú pásku či preniesť vysielačkou do vzdialenosti niekoľko sto metrov. Stetoskop s vysielačkou je malá krabička - asi 5x5x10 cm, batéria stačí na 100-1200 hodín prevádzky (cena asi 1500 TK). Tieto prístroje sa zvyčajne používajú k inštalácii krátkodobých odpočúvaní v chatách, hotelových izbách, atď. - sú jednoduché, nevyžadujú zložitú inštaláciu, nezanechávajú stopy).

Súčasná laserová technika dovoľuje aj iný spôsob odpočúvania: zvonka zo vzdialenosti až 800 metrov pomocou laserového lúča, zameraného na okno miestnosti. Akustické vlny - reč - v miestnosti rozochvievajú okennú tabuľu, čo zaznamenáva laserový lúč, po odraze vyhodnocovaný elektronickým zariadením, meniacim elektrické kmity späť v reč. Celé zariadenie váži okolo 10 kg a vyzerá ako ďalekohľad na statíve. Jeho cena presahuje 10 000 TK. Obrana je jednoduchá - silné záclony, otvorené okno alebo silno hrajúci rádioprijímač v blízkosti okennej tabule.

Odpočúvanie v otvorenom priestore vyžaduje tzv. smerový mikrofón s citlivým zosilňovačom. Prístroj však nie je príliš účinný - maximálna vzdialenosť, z ktorej je schopný odlíšiť hovorené slovo je 70 m. Zariadenie vyzerá ako reportérsky magnetofón zavesený na pleci, spojený šnúrou s 20-30 cm dlhou rúrou ako veľký teleobjektív.

Staženie odpočúvania

Celkom účinné odhalenie a zneškodnenie opísaných zariadení je mnohokrát nemožné. K ich odhaleniu je vyvinutá síce celá sada pomôcok a zariadení, ale ich efektívne využitie nie je veľké. Z jednoduchších uveďme citlivý hľadač kovových predmetov (podľa citlivosti a vybavenia sa pohybuje cena od 200-2000 TK), schopný odhaliť kovovú "plošticu". Ponúkaný prístroj m odhalenie vysielačky vo vašej bezprostrednej blízkosti či vo vašom byte stojí okolo 1000 TK. Profesionálny prístroj k odhaľovaniu vysielačov alebo "ploštíc" stojí už 10 000 TK. Tento prístroj môže byť zapnutý počas dôležitého rokovania, automaticky kontroluje všetky frekvencie od 1MHz do 1Ghr a upozorní akusticky alebo opticky, či v blízkosti nebola dialkovo zapnutá "ploštica".

Aj keď tieto prístroje nie sú pre amatérov dostupné (ich vlastníctvo v ČSSR však nie je v rozpore so zákonom), možno poskytnúť niekoľko rád:

1. Dôležité rozhovory alebo diskusie uskutočňujte radšej vždy na prechádzkach alebo výletoch. Volte rôzne trasy - potom je odpočúvanie prechádzajúcich sa osôb prakticky nemožné - ak však nemáte "plošticu" pripnutú v klope alebo v klobúku. Prechádzky sú navyše zdravé a upevňujú váš nervový systém - zabijete takto jednou ranou dve muchy.
2. Ak sa vám podarí objaviť "plošticu" alebo iné odpočúvacie zariadenie vo vašom byte alebo na vašom pozemku - bez váhania ho zničte. Nikto vás za to nemôže stíhať. Ako ukazuje prax, nemá zmysel volať príslušníkov bezpečnosti (iba ak po zničení zariadenia) - títo nič nevyšetria, len prístroj odovzdajú pracovníkom štátnej bezpečnosti, ktorí ho namontujú zas niekomu inému.
3. Z preventívnych opatrení uveďme: skontrolujte si občas, či sa u vás neobjavili do neznáma vedúce elektrické vodiče. Keď máte podozrenie z inštalácie "ploštic", nechávajte často cez deň zapnutý rádioprijímač, aj keď nie ste doma. Jeho celodenná činnosť vás stojí pár halierov, môže však vybiť batériu "ploštic" alebo zaplniť magnetofónovú pásku programom stanice Hviezda. Nahlas pustené rádio - alebo dve rádia vyladené na rôzne stanice - veľmi sťažujú odpočúvanie.

Fotografovanie

Niektorí z vás boli pri výsluchoch konfrontovaní s fotografiami, zhotovenými v najneobyčajnejších podmienkach. Pre informáciu uveďme, aké sú možnosti modernej fotografickej techniky.

Fotografovať možno cez zrkadlá a matné sklá napr. sanitiek.

Fotografovanie v noci dnes nie je žiadny problém. Existujú veľmi citlivé filmy a prístroje pre nočné pozorovanie či fotografovanie pomocou infračerveného svetla. Reflektor infračerveného svetla, ktoré je ľudským okom neviditeľné, môže osvetliť krajinu (v úzkom kuželi) až do vzdialenosti 500 m. Pozorovanie alebo fotografovanie sa potom uskutoční pomocou špeciálneho ďalekohľadu alebo filmu. Cena zariadenia je 6000-7000 TK.

Ešte dokonalejší prístroj elektronicky zosilňuje tzv. reliktné svetlo. Tento prístroj (30 000 TK) nepotrebuje zdroj svetla. Reliktné (zbytkové) svetlo od hviezd, alebo mesačné svetlo stačí na pozorovanie krajiny.

Je celkom prirodzené, že fotografické prístroje, spojené s automatikou, sú pomocou teleobjektívov schopné napr. zaznamenávať návštevy, atď. Inštalácia je však náročná a preto dosť vzácna.

V tomto článku sme sa pokúsili podať stručný prehľad moderných techník, ktoré môžu pracovníci štátnej bezpečnosti používať k obmedzovaniu osobnej slobody a práv občanov. Všetky popísané prístroje patria k špičkovým zariadeniam, ponúkaným špecializovanými západnými firmami. Je verejným tajomstvom, že horlivými odberateľmi sú práve východo-európske ministerstvá vnútra.

OBETOVANIE DŇA :

Božské Srdce Ježišovo, obetujem tu prostredníctvom nepoškvrneného Srdca Panny Márie, Matky Cirkvi, a v spojení s obetou svätej omše, všetky svoje dnešné modlitby, práce, radosti a utrpenia na odčinenie hriechov a za spásu všetkých ľudí, v milosti Ducha Svätého, na oslavu nebeského Otca.

Obetujem ti to všetko najmä na úmysly Apoštolátu modlitby, požehnané Svätým Otcom na tento mesiac.

Mesiac/ úmysel všeobecný a
úmysel misijný :

OBETOVANIE DŇA V DUCHU

APOŠTOLÁTU MODLITBY .

Združenie Apoštolátu modlitby založili francúzski jezuiti v Paríži 3. decembra 1844. Dnes sú členovia tohto združenia roztrúsení po celom svete, počítajú na milióny.

Apoštolát modlitby je združenie katolíkov, ktorí sa nechcú uzatvoriť do seba, ale sa starajú aj o posvätenie blížneho a o problémy Cirkvi a celého ľudstva. O rozšírenie Kristovho kráľovstva sa pričinujú modlitbou a obetovaním seba samých a všetkého, čo prináša so sebou každodenný život. Svoje modlitby, práce, radosti a utrpenia obetujú Božskému Srdcu prostredníctvom Panny Márie. Je to veľmi jednoduchý a účinný spôsob ako dať i týmto naoko azda bezvýznamným skutkom apoštolskú hodnotu. Svätý Otec určuje na každý mesiac zvláštne úmysly, na ktoré sa modlia milióny členov Apoštolátu modlitby.

Aby ľudia pochopili a uznali,
že Kristus je ŽIVOT SVETA.

Za dialóg katolíkov s kresťanmi
iných vyznaní, ako aj s inými
náboženstvami a s neveriacimi.

Srdce Ježišovo, pošli svojej
Cirkvi svätých knazov
a horlivých rehoľníkov.

Aby sa medzi ľuďmi šíriло
kresťanské chápanie práce.

Za misionárov pokročilého veku
a za ich poslanie v Cirkvi.

Srdce Ježišovo, nech v ovzduší
čistoty a obetavosti kvitnú
knazské a rehoľné povolania.

3. Aby pôstne obdobie bolo pre
kresťanov obdobím opravdivej
duchovnej obnovy.

Aby sa v Číne rešpektovali
rodinné a náboženské hodnoty.

Srdce Ježišovo, požehnávaj vedec-
kú a duchovnú formáciu mladíkov,
čo sa pripravujú na knazský stav.

4. Aby práce a bohatstvo boli
spravodlivejšie rozdelené.

Aby si všetci veriaci uvedomili
svoju zodpovednosť za evanjeli-
záciu v Cirkvi a vo svete.

Srdce Ježišovo, daj svätosť
a vytrvalosť všetkým, ktorých
si povolalo.

5. Aby kresťanská rodina bola naozaj
spoločenstvom viery a hlásateľ-
kou evanjelia.

Aby seminaristi a novici v Ázii
dostali primeranú formáciu.

Srdce Ježišovo, zachovaj vo
svätosti všetkých biskupov,
knazov a diakonov.

6. Aby kňazi svojím životom boli
okrazom lásky Kristovho Srdca.

Aby smernice apoštolskej exhor-
tácie o rodine "Familiaris
consortio" boli uvedené do živo-
ta aj v krajinách, kde katolíci
sú v menšine.

Srdce Ježišovo, osvecuj a posil-
ňuj Svätého Otca v jeho pastier-
skej službe pre dobro Cirkvi
a celého sveta.

7. Aby predstavitelia stredoameric-
kých štátov budovali mier zalo-
žený na kresťanských zásadách.

Za ustanovizne slúžiace misijnej
činnosti, ktoré sa zrodili v Juž-
nej Amerike, Ázii a Afrike.

Srdce Ježišovo, daj našim bisku-
pom stále viac svetla, odvahy
a apoštolskej horlivosti.

8. Aby sa všetci kresťania modlili
Otčenáš a žili podľa neho.

Za kresťanských turistov, čo
navštevujú nekresťanské krajiny,
aby svojím príkladom napomáhali
vzrast miestnych kresťanských
spoločenstiev.

Srdce Ježišovo, daj kňazom v du-
chovnej správe všetky potrebné
milosti.

9. Aby katechizácia dospelých nadob-
udla stále väčší rozsah a bola
čoraz účinnejšia.

Aby sa Cirkev v Malajzii mohla
slobodne rozvíjať.

Srdce Ježišovo, sprevádzaj svojím
požehnaním kazateľov, spovední-
kov a duchovných radcov.

10. Za biskupskú synodu v Ríme na
tému "Zmierenie a pokánie
v Cirkvi".

Za šíriteľov evanjelia, ktorí
trpia a sú prenasledovaní za
vieru.

Srdce Ježišovo, posilňuj misio-
nárov a požehnávaj ich apošto-
lát.

11. Aby sila spravodlivosti zvíťazi-
la nad násilím terorizmu.

Za náboženskú slobodu v Albánsku.

Srdce Ježišovo, prijmi do svojej
slávy všetkých zosnulých knazov
a rehoľníkov.

12. Aby sa všetky štáty zriekli
atomových zbraní.

Za väčšiu pozornosť a úctu vo-
či robotníkom v rozvojových
krajínach.

Srdce Ježišovo, odperúčame ti
knazov chudobných, starých,
chorých a odkázaných na pomoc
iných.